

LAUREA AMMATTIKORKEAKOULU

Sosiaalialan koulutusohjelma (Laurea Tikkurila, sote), SSV11SN

LAUREA-AMMATTIKORKEAKOULUN OPETUSSUUNNITELMAT, YLEINEN KUVAAUS

Oppimiskäsitys Laureassa

Ammattikorkeakoulun lakisääteisinä tehtävinä ovat tutkimus- ja kehittämistehtävä, aluekehitystehtävä ja pedagoginen tehtävä. Näiden tehtävien tuloksellinen integroiminen on Laureassa nähty keskeisenä ammattikorkeakoulun saamiin haasteisiin vastaamiseksi. Tavoitteena on, että meiltä valmistuu ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita osaajia, jotka ovat oman työnsä ja työelämän tutkivia kehittäjiä. Lisäksi tavoitteena ovat tutkimukseen perustuva työelämäosaamisen kehittäminen ja uudistaminen sekä monialaista osaamista hyödyntävät innovaatiot, joiden vaikutukset näkyvät toimintaympäristöissämme.

Laurean oppimiskäsitys todentuu korkeakoulujen arviointineuvoston palkitsemassa Kehittämispohjaisen oppimisen (Learning by Developing) –toimintamallissa. Oppimisen tavoitteena on osaaminen, joka ilmenee uusina toimintatapoina ja –menetelminä, jotka myös mahdollistavat tutkintoa vastaavan työelämän uudistamisen. Kehittämispohjainen oppiminen etenee työelämäläheisissä hankeympäristöissä, joissa opiskelijat, opettajat, työelämän asiantuntijat sekä asiakkaat yhdessä työskentelevät uusien innovatiivisten ratkaisujen löytämiseksi ja kehittämiseksi.

Opiskelija nähdään yhteistyökumppanina, joka osaamisen kehittymisen myötä kykenee yhä vastuullisemmin ja omaa luovuutta hyödyntäen toimimaan tutkimus- ja kehittämishankkeissa. Osaamisen välineitä opiskelija kartuttaa erilaisissa työpajoista ja laboratorioista rakentuvissa oppimisympäristöissä. Ammatillinen osaaminen uusina toimintatapoina rakentuu tutkitun tiedon, sen syvällisen ymmärtämisen, taitamisen ja tilanteiden hallintakyvyn integroituneena kokonaisuutena. Yhdessä toimien tietoon perustuvaa taitamista rakentaen saavutetaan osaaminen, joka mahdollistaa erilaisten tilanteiden hallinnan jatkuvasti muuttuvassa työelämässä.

Ammattikorkeakoulussa oppiminen etenee taitamisen orientaation kautta. Tieteellinen tieto on merkityksellistä välineellisesti. Oppiminen ohjaa käsittelemään tietoa ja valitsemaan eettisesti merkityksellisen tiedon, jota voi hyödyntää ja soveltaa tulevan tutkinnon osaamista vastaavassa kehittämishankkeessa. Ammattikorkeakoulussa on tärkeää kehittyminen taitavaksi osaajaksi, joka kykenee uudistamaan työelämää. Työelämäläheiset kehittämishankkeet oppimisympäristöinä mahdollistavat opiskelijalle osaamisen aitouden, kumppanuusverkoston rakentumisen, omien merkityksellisten kokemusten hyödyntämisen sekä luovuuden ja tutkivan työotteen kehittymisen. Työelämälähtöisessä kehittämishankkeessa yksilö ja hankeyhteisö kehittävät osaamista yhdessä oppien. Lisäksi kehittämishanke tuottaa uutta tietoa työelämän kehittämiseksi ja uudistamiseksi.

Oppimisympäristöt

Oppimisympäristön tavoitteena on mahdollistaa oppimistulosten syntyminen ja tukea uuden osaamisen luomista ja kehittämistä. Laurean oppimisympäristöissä hyödynnetään sisäisiä ja ulkoisia verkostoja sekä ollaan jatkuvassa vuorovaikutuksessa työelämän kanssa. Alueellinen vaikuttaminen lisääntyy yhteisöjen ja niiden muodostamien verkostojen toiminnan kautta. Hankkeiden myötä opitaan verkostotoiminnan perusteita, sosiaalisuutta ja kommunikointia alan asiantuntijoiden kanssa. Kehittäjäksi kasvatetaan tekemällä kehittämistyötä ja olemalla vuorovaikutuksessa osaamisverkostoissa.

Käytännön sovelluksia oppimisympäristöistä ovat yhteisön innovaatioympäristöinä toimivat, verkostoissa toteutettavat hankkeet ja projektit sekä erilaiset oppimis- ja kehittämistoiminnalle suunnitellut toimintatilat, osaamiskeskittymät ja kehittämislaboratoriot.

Opiskelijan vastuu ja rooli oppimisessa

Työelämälähtöisessä tutkimus- ja kehittämishankkeessa kumppanuus tarkoittaa opettajien, työelämäosaajien ja opiskelijoiden yhteistyötä. Yhteistyössä on lähtökohtana vastuullinen sitoutuminen kehittämishankkeeseen. Opiskelu Laureassa edellyttää opiskelijalta erityisesti kriittistä ajattelua, ongelmanratkaisukykyä, itseohjautuvuutta, aloitteellisuutta ja yhteistyökykyä. Itsenäisen työotteen merkitys korostuu opinnoissa.

Kehittämishankkeissa kaikki osalliset nähdään oppijoina, koska hankkeessa tavoitellaan muutosta, jotakin uutta. Kumppanuus tarkoittaa myös keskinäistä kunnioitusta ja erilaisen osaamisen arvostamista. Kehittämishankkeen

eteneminen edellyttää osaamisen jakamista ja rakentamista erilaisista asiantuntijuuksista. Opiskelija on mukana yhteistyökumppanina, joka kartuttaa omaa osaamistaan työvälineitä hankkien ja erilaisiin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin osallistuen.

Opettajan rooli Laureassa

Opettajan rooli kehittämishankkeessa voidaan kuvata osaamisensa asiantuntijana, osallistujana ja pedagogisena ohjaajana. Opettaja ei voi siirtää osaamista opiskelijalle, vaan hän ohjaa opiskelijan oppimista. Roolistaan hieman riippuen Laurean opettajat ovat sekä tutkijoita- ja kehittäjiä, aluekehitysvaikuttajia että pedagogeja. Tutkijoina toimivien opettajien tutkimusraportit osoittavat kehittämishankkeiden vaikuttavuuden työelämäosaamisen uudistajana ja kehittäjänä. Kehittäjänä opettaja vastaa kehittämishankkeen eteenpäin viennistä.

Opetussuunnitelman rakenne

Laurealaiset opetussuunnitelmat rakentuvat teemoista ja opintojaksoista. Teemalla tarkoitetaan laajempaa osaamisaluetta, jonka hallitsemiseksi opiskelijan tulee tyypillisesti suorittaa useampi aihealuetta käsittelevä opintojakso. Teemojen ja opintojaksojen sisällöt kuvaavat alan keskeisen ammatillisen ydinosaamisen. Vuositeemat kokoavat opintoja ammatillisen kasvun etenemisen näkökulmasta.

Opetussuunnitelma sisältää valtakunnallisesti yhteisesti määritellyt yhteiset kompetenssit (ks. taulukko 1) osana teemojen tai opintojaksojen tavoitteita. Yleisten kompetenssien hallitseminen varmistaa ammattikorkeakoulutasoisen, ammatillisen sivistyksen rakentumisen ja teemojen osaamisen saavuttaminen puolestaan työelämäosaamisen rakentumisen.

Taulukko 1. Yleiset kompetenssit

OPPIMISEN TAIDOT	- osaa arvioida ja kehittää osaamistaan ja oppimistapojaan - osaa hankkia, käsitellä ja arvioida tietoa kriittisesti - kykenee ottamaan vastuuta ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta
EETTINEN OSAAMINEN	- kykenee ottamaan vastuun omasta toiminnastaan ja sen seurauksista - osaa toimia alansa ammattieettisten periaatteiden mukaisesti - osaa ottaa erilaiset toimijat huomioon työskentelyssään - osaa soveltaa tasa-arvoisuuden periaatteita - osaa soveltaa kestävän kehityksen periaatteita - kykenee vaikuttamaan yhteiskunnallisesti osaamistaan hyödyntäen ja eettisiin arvoihin perustuen
TYÖYHTEISÖOSAAMINEN	- osaa toimia työyhteisön jäsenenä ja edistää yhteisön hyvinvointia - osaa toimia työelämän viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa - osaa hyödyntää tieto- ja viestintätekniikkaa oman alansa tehtävissä - kykenee luomaan henkilökohtaisia työelämäyhteyksiä ja toimimaan verkostoissa - osaa tehdä päätöksiä ennakoimattomissa tilanteissa - kykenee työjohtamiseen ja itsenäiseen työskentelyyn asiantuntijatehtävissä - omaa valmiuksia yrittäjyyteen
INNOVAATIO-OSAAMINEN	kykenee luovaan ongelmanratkaisuun ja työtapojen kehittämiseen

	- osaa työskennellä projekteissa - osaa toteuttaa tutkimus- ja kehittämishankkeita soveltaen alan olemassa olevaa tietoa ja menetelmiä - osaa etsiä asiakaslähtöisiä, kestäviä ja taloudellisesti kannattavia ratkaisuja
KANSAINVÄLISTYMIS-OSAAMINEN	- omaa alansa työtehtävissä ja niissä kehittämisessä tarvittavan kielitaidon - kykenee monikulttuuriseen yhteistyöhön - osaa ottaa työssään huomioon alansa kansainvälisyys-kehityksen vaikutuksia ja mahdollisuuksia

Opintojakson suorittaminen kerryttää opiskelijan opintopisteitä. Työmäärällisesti yksi opintopiste vastaa noin 26,7 tuntia opiskelijan työtä.

Osaamisen arviointi

Osaamisen arviointi perustuu opetussuunnitelmassa esitettyihin tavoitekuvauksiin. Tavoitteet kertovat, mitä osaamista opiskelijoilta edellytetään tutkinnon saavuttamiseksi. Osaamisen arviointi kertoo, kuinka hyvin asetut tavoitteet on saavutettu. Osaaminen tunnistetaan tieto-, taito- ja arvo-osaamisena, ja kokemuksellisen osaamisena. Kehittämishankkeessa arvioidaan yksilön ja hankeyhteisön oppimista, kehittämishankkeen prosessien etenemistä ja merkitystä sekä saavutettuja tuloksia.

Opintojaksot arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0 – 5 tai hyväksytty/hylätty (H/0) -periaatteella. Arvioinnissa hyödynnetään alkuvaiheen ja valmistumisvaiheen opiskelijan osaamisen arviointiin kehitettyjä kriteereitä (ks. taulukko 2). Opintojakson arviointikriteerit on kerrottu opintojakson toteutussuunnitelmassa.

Taulukko 2. Osaamisen arviointikriteerit alkuvaiheen ja valmistumisvaiheen opiskelijalle.

	ALKUVAIHEEN OPISKELIJA	VALMISTUMISVAIHEEN OPISKELIJA
KIITETTÄVÄ arvosana 5 Opiskelija osaa:	- Käyttää asiantuntevasti ammattikäsitteitä. - Noudattaa työturvallisuusohjeita vastuullisesti ja itsenäisesti. - Perustella toimintaa tutkitun tiedon avulla. - Toimia itsenäisesti ja aloitteellisesti tavoitteiden suunnassa. Toiminta on usein joustavaa, järjestelmällistä, kehittämispainotteista, luovaa ja aktiivista. - Valita toimintaan soveltuvia tekniikoita ja malleja ja perustella valintansa. - Toimia asiakaslähtöisesti ja tilanteenmukaisesti. - Edistää ryhmän toimintaa. - Kriittisesti soveltaa ammattieettisiä periaatteita toiminnassaan.	- Käyttää asiantuntevasti ja laajaalaisesti ammattikäsitteitä sekä hallitsee kokonaisuuksia. - Kehittää toimintaympäristönsä työturvallisuutta. - Kehittää toimintatapoja vertailemalla, yhdistelemällä, ja valitsemalla tutkittua tietoa. - Toimia aloitteellisesti ja innovatiivisesti tavoitteiden mukaan. Toiminta pääsääntöisesti uutta luovaa, työelämää kehittävää ja selkeän ammatillista. - Valita, yhdistellä, ja kehittää toimintaan soveltuvia tekniikoita ja malleja. - Toimia aloitteellisesti ja vastuullisesti asiakassuhteissa sekä ymmärtää asiakkuuden merkityksen kokonaisuuden kannalta.

		• Kehittää ja uudistaa monialaisen/-ammattillisen ryhmän toimintaa. • Soveltaa kriittisesti ammattieettisiä periaatteita monimutkaisissa ja ennakoimattomissa tilanteissa.
--	--	---

	ALKUVAIHEEN OPISKELIJA	VALMISTUMISVAIHEEN OPISKELIJA
HYVÄ arvosana 3 Opiskelija osaa:	• Käyttää systemaattisesti ammattikäsitteitä. • Soveltuu työturvallisuusohjeita toiminnassaan. • Perustella, vertailla ja analysoida toimintaansa yleisillä ohjeilla. • Selviytyä itsenäisesti erilaisissa tehtävissä kulloisessakin toimintaympäristössä. • Soveltuu monipuolisesti opittuja tekniikoita ja malleja. • Toimia ammatillisesti asiakastilanteissa. • Toimia ryhmässä tavoitesuhteisesti. • Perustella toimintaansa ammattieettisten periaatteiden mukaisesti.	• Käyttää asiantuntevasti ammattikäsitteitä. • Huolehtia omasta ja työyhteisönsä työturvallisuudesta sekä havaitsee kehittämiskohteita. • Valita toimintatapoja tutkitun tiedon ja ohjeistuksen perusteella. • Toimia systemaattisesti ja kriittisesti tavoitteiden suunnassa monimutkaisissa tilanteissa. Toiminta usein joustavaa, järjestelmällistä, luovaa ja aktiivista. • Valita toimintaan soveltuvia tekniikoita ja malleja ja perustella valintaansa. • Priorisoida ja ylläpitää asiakkuuksia/asiakassuhteita. • Edistää ryhmän toimintaa. • Soveltaa kriittisesti ammattieettisiä periaatteita toiminnassaan.

	ALKUVAIHEEN OPISKELIJA	VALMISTUMISVAIHEEN OPISKELIJA
TYYDYTTÄVÄ arvosana 1 Opiskelija osaa:	• Käyttää keskeisiä/yksittäisiä ja asianmukaisia ammattikäsitteitä sekä osoittaa perehtyneensä tietoperustaan. • Toimia turvallisesti, joskin toiminta on usein kaavamaisista/ kokeilevaa/ hapuilevaa/ omalähtöistä • Noudattaa sääntöjä ja ohjeita sekä perustella toimintaansa annetuilla ohjeilla. • Toimia ohjattuna asianmukaisesti. • Käyttää opittuja tekniikoita ja malleja.	• Käyttää systemaattisesti ammattikäsitteitä. • Noudattaa työturvallisuusohjeita vastuullisesti ja itsenäisesti. • Perustella ja analysoida toimintaansa yleisillä ohjeilla sekä tutkitun tiedon avulla. • Toimia ammatillisesti ja vastuullisesti ennakoimattomissa asiakas- ja ongelmatilanteissa. • Toimia itsenäisesti erilaisissa tehtävissä kulloisessakin toimintaympäristössä. • Soveltaa monipuolisesti opittuja

	• Ottaa toiminnassaan asiakkaat huomioon. • Toimia ryhmän jäsenenä. • Toimia ammattieettisten periaatteiden mukaisesti.	tekniikoita ja malleja. • Toimia asiakaslähtöisesti ja tilanteenmukaisesti sekä ymmärtää asiakastarpeita. • Toimia ryhmässä tavoitesuhteisesti. • Toimia ja perustella toimintaansa ammattieettisten periaatteiden mukaisesti.
--	---	---

YHTEISET KOMPETENSSIT(Arene)	• Arvioidaan integroidusti kunkin opintojakson arvioinnin yhteydessä.	• Arvioidaan integroidusti kunkin opintojakson arvioinnin yhteydessä.
NQF, Taso 6, AMK- tutkinto, kansallinen tutkintojen viitekehys	• Viitekehyksessä kuvataan valmistuvan opiskelijan osaaminen mikä otetaan huomioon arvioitaessa alkuvaiheen opiskelijoita.	• Hallitsee laaja-alaiset ja edistyneet oman alansa tiedot, joihin liittyy teorioiden, keskeisten käsitteiden, menetelmien ja periaatteiden kriittinen ymmärtäminen ja arvioiminen. Ymmärtää ammatillisten tehtäväalueiden ja/tai tieteenalojen kattavuuden ja rajat. Hallitsee edistyneet taidot, jotka osoittavat asioiden hallintaa, kykyä soveltaa ja kykyä luoviin ratkaisuihin, joita vaaditaan erikoistuneella ammatti-, tieteen- tai taiteen alalla monimutkaisten tai ennakoimattomien ongelmien ratkaisemiseksi. • Kykenee johtamaan monimutkaisia ammatillisia toimia tai hankkeita tai kykenee työskentelemään itsenäisesti alan asiantuntijatehtävissä. Kykenee päätöksentekoon ennakoimattomissa toimintaympäristöissä. Perusedellytykset toimia alan itsenäisenä yrittäjänä. Kykenee vastaamaan oman osaamisensa arvioinnin ja kehittämisen lisäksi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien kehityksestä. • Valmius jatkuvaan oppimiseen. Osaa viestiä riittävästi suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle. Kykenee itsenäiseen kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja vähintään

Koulutusohjelman laadun arviointi ja kehittäminen

Laurean toiminnan laatua seurataan ja kehitetään laatujärjestelmän avulla (kuvio 1.) Laatujärjestelmän tavoitteena on mm. varmistaa kattavasti Laurean koulutuksen ja muun toiminnan laatua ja tuottaa systemaattisesti laatuun liittyvää tietoa toiminnan kehittämiseksi sekä edistää riittämättömän laadun tunnistamista.

Kuvio 1. Laurean laatujärjestelmä

Laurean perustoiminnan tueksi on kuvattu prosessit. Ydinprosessi on kehittämispohjaisen oppimisen prosessi, jonka toteuttamista tukevat koulutusprosessi, strategia- ja johtamisprosessi sekä henkilöstöjohtamisprosessi. Toiminnan seurannan ja arvioinnin välineenä toimii strategian toteuttamissuunnitelma, jossa on määritetty toiminnan kannalta kriittiset menestystekijät ja niiden mittarit. Koulutusohjelman laadunvarmistuksen osalta keskeisiä mittareita ovat esim. opintojen eteneminen, oppiminen tutkimus- ja kehitystyössä, koulutuksesta eroaminen, koulutuksen läpäisy ja valmistuvien opiskelijoiden osaamisen kehittyminen. Mittareiden mukaisia tuloksia tarkastellaan vuosittain ja niiden pohjalta määritellään toiminnan kehittämiseksi tarkoituksenmukaiset kehittämistoimenpiteet. Kriittisten menestystekijöiden mittereihin liittyvän tulostiedon lisäksi Laureassa kerätään muuta palaute- ja arviointitietoa koulutusohjelman laadun kehittämiseksi. Koulutusohjelmakohtaisen opetussuunnitelman arviointi tehdään vuosittain. Arviointiin osallistuvat henkilöstön lisäksi opiskelija- ja työelämäedustajat. Opiskelijoiden keskeisin toiminnan arvioinnin ja kehittämisen väylä on opiskelijapalautejärjestelmä. Opiskelijapalautejärjestelmään sisältyvät koulutuksen laatua, opiskelijan ammatillista kasvua ja opiskelijahyvinvointia mittaavat palautekyselyt sekä välittömät palautteet. Palautetiedon kerääminen, sen systemaattinen käsittely opiskelijoiden ja henkilöstön kesken sekä tiedon monipuolinen hyödyntäminen mahdollistavat koulutuksen jatkuvan laadun kehittämisen. Opiskelijat ovat aktiivisesti mukana erilaisissa kehittämisryhmissä niin Laurea- kuin paikallisyksikkötasolla. Opiskelijakunta LAUREAMKOn edustajat ja johdon neuvottelutapaamisia järjestetään säännöllisesti. Tapaamisten

tavoitteena on opiskelijoiden näkemysten huomioiminen toiminnan kehittämisessä. Neuvottelutapaamisia käydään LAUREA- ja paikallisyksikkötasoisesti. Opiskelijajäsenet osallistuvat myös Laurean sisäisiin auditointeihin, joita toteutetaan kerran lukuvuodessa. Sisäisten auditointien kautta opiskelijat vaikuttavat koulutuksen ja muun toiminnan laadun kehittämiseen.

Laurean opetussuunnitelma osana eurooppalaista korkeakoulualuetta

Opetussuunnitelmien uudistamisen suomalaisissa korkeakouluissa on tehnyt ajankohtaiseksi eurooppalaisen korkeakoulutusalueen muodostuminen, nk. Bolognan prosessi. EU:n koulutukseen liittyvät strategiset tavoitteet ohjaavat myös suomalaista koulutusta. Bolognan prosessissa on mukana 46 maata, muitakin kuin EU-maita. Sen tavoitteena on luoda Euroopasta yhtenäinen, yhteensopiva ja houkutteleva korkeakoulutusalue vuoteen 2010 mennessä.

Kansainvälisesti ymmärrettävien ja yhdenmukaisten tutkintorakenteiden edistämiseksi on luotu kahden syklin malliin perustuva tutkintorakenne, joka muodostuu ensimmäisen syklin Bachelor-tason tutkinnosta ja toisen syklin Master-tason tutkinnosta. Suomessa on muutettu tutkintorakenne vastaamaan eurooppalaista tavoitetta.

Ammattikorkeakouluissa kahden syklin tutkinnot toteutuvat siten, että ensimmäisen syklin tutkinnon, ammattikorkeakoulututkinnon, jälkeen on mahdollisuus suorittaa ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen pääsyn edellytyksenä on ensimmäisen syklin tutkinnon lisäksi kolmen vuoden työkokemus. Tavoitteena pitkällä aikavälillä on, että n. 20 % perustutkinnon suorittaneista suorittaisi ylemmän amk-tutkinnon.

Suomessa ammattikorkeakouluissa on opintojen mitoituksessa otettu käyttöön ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System)-järjestelmän mukaiset opintopisteet vuonna 2005. ECTS – järjestelmässä yksi lukuvuosi tuottaa 60 pistettä. Eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmä on opiskelijakeskeinen järjestelmä. Siinä on lähtökohtana opiskelijan työmäärä, joka tarvitaan koulutusohjelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Opetussuunnitelmissa kuvataan oppimistulokset ja osaaminen. Kansainvälisen **liikkuvuuden edistämisen** näkökulmasta opetussuunnitelmien tulee olla kansainvälisesti ymmärrettäviä. Koulutuksen rakenteiden ja osaamistavoitteiden määrittelyn yhtenäistämisen tavoitteena on parantaa liikkuvuuden edellytyksiä opintojen aikana korkeakoulujen sisällä ja välillä, mutta myös opintojen jälkeen työelämässä. Eri maissa suoritettujen tutkintojen tunnustamisen ja vertailtavuuden kannalta on tärkeää, että koulutuksen tavoitteet sidotaan konkreettisiin työelämäperustaisiin osaamisvaatimuksiin ja –kuvauksiin.

Laurean osaamis pohjaisessa opetussuunnitelmassa on huomioitu eurooppalaisen viitekehyksen vaatimukset. Opintojen mitoituksena ovat opintopisteet ja opintojaksot ovat laajoja kokonaisuuksia. Osaaminen on kuvattu opiskelijan oppimistuloksina. Tällä hetkellä voimavarat kohdennetaan siihen, että opetussuunnitelman toteutuksia kehitetään entistä korkealaatuisemmiksi tuotettaessa uutta osaamista ja uusia innovaatioita Laurean toimintaympäristöön.

Lähteet:

Bolognan prosessi

<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/artikkelit/bologna/index.html>

Globaalit haasteet ja kestävä kehitys opetussuunnitelmissa

Korkeakoulujen toiminnan on perustuttava vastuullisuuteen, kestäväan kehitykseen sekä erilaisuuden ymmärtämiseen ja arvostamiseen korkeakouluyhteisössä. Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategian (OPM 2009, 51) toimenpidesuosituksena on, että korkeakoulut lisäävät kansalliseen ja kansainväliseen verkostoitumiseen pohjautuvaa koulutus- ja tutkimus - yhteistyötä YK:n kestäväan kehitystä edistävän koulutuksen vuosikymmenen 2005–2014 tavoitteiden toteuttamiseksi. Laurean opetussuunnitelmia kehitetään korkeakoulujen kansainvälistymisstrategian 2009 – 2015 mukaisesti. Laurean arvoista yhteisöllisyys ja sosiaalinen vastuullisuus edustavat selkeimmin näitä näkökulmia. Lisäksi ammattikorkeakoulututkintojen yleisten kompetenssien eettinen osaaminen tarkoittaa myös kykyä soveltaa kestäväan kehityksen periaatteita omassa työssä. Toiminta globalisoituvassa maailmassa edellyttää korkeakouluilta omien toimintaperiaatteidensa eettisyyden kriittistä tarkastelua.

Tavoitteena on, että kaikkien suomenkielisten koulutusohjelmien opetussuunnitelmissa on vähintään 30 op vieraskielisiä opintoja. Tavoitetta kohti edetään asteittain paikallisyksiköissä. Joissain koulutusohjelmissa tavoitteeseen on jo päästy. Tavoitteena on myös tuottaa osaamista, joka mahdollistaa osallistumista globaalien ongelmien ratkaisemiseen sekä oman toiminnan rakentamista eettisesti kestäväälle pohjalle.

Lähde: <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2009/liitteet/opm21.pdf?lang=fi>

Sosiaalialan toimintaympäristöä kuvaa jatkuva muutostila. Globalisaatio, talouden ja elinkeinoelämän muutokset sekä teknologinen kehitys heijastuvat yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen elämässä. Haasteita sosiaalialan työlle luovat väestön ikääntyminen, monikulttuurisuus ja sosio-ekonomisten erojen lisääntyminen. Toisaalta kansainvälistyminen luo sosiaalialalle myös uudenlaisia verkostoitumisen mahdollisuuksia, monipuolisia hyviä käytänteitä ja markkinoiden ja työelämän dynamiikkaa. Hyvinvointialan palvelurakenne on siirtymässä järjestelmä- ja sektorikeskeisyydestä asiakaslähtöisiin ja verkottuneisiin palveluihin. Lähiyhteisöjen ja yksityisten hyvinvointipalveluiden merkitys hyvinvoinnin tuottamisessa kasvaa. Hyvinvointiteknologia tulee osaltaan tarjoamaan uudenlaisia mahdollisuuksia, vaikka ihmiseltä ihmiselle -työn merkitys edelleen korostuu. Hyvinvointialan haasteisiin vastaaminen edellyttää myös uudenlaisia palveluinnovaatioita, joihin hyvinvointiyrityksien kehittäminen voi osaltaan vastata.

Laurean toiminta-alue, Helsingin metropolialue, on alueena erityisen dynaaminen. Alueelle on ominaista väestön kasvu, voimakas taloudellinen ja teknologinen kehitys sekä kansainvälisyys ja monikulttuurisuus. Uudellamaalla ihmisten elämäntapa vaihtelee urbaanille ympäristölle ominaisesta kaupunkikulttuurista maaseutumaiseen lähiyhteisökulttuuriin. Väestön ikääntyminen on lähivuosina suurin yksittäinen haaste hyvinvointityölle Uudellamaalla. Haasteita liittyy myös elämäntilanteeltaan erilaisten lapsiperheiden arjen tukemiseen sekä erilaisiin sosiaalisiin ongelmiin ja yhteiskunnallista marginalisaatiota aiheuttaviin tekijöihin, kuten työttömyyteen, asunnottomuuteen, päihde- ja mielenterveysongelmiin sekä rikollisuuteen.

Sosiaalialan koulutusohjelmasta valmistuvat sosionomit (AMK) sijoittuvat laaja-alaisesti sosiaalialan eri toimintaympäristöihin kuten varhaiskasvatukseen ja lastensuojelun alueelle sekä vammais-, vanhus-päihde- ja mielenterveystyön tehtäviin. Yleisimpiä nimikkeitä ovat sosiaaliohjaajan, ohjaajan, vastaavan ohjaajan, lastentarhanopettajan, perhetyöntekijän sekä projektityön tehtävät. Sosionomi (AMK) voi toimia erilaisissa asiantuntijatehtävissä työn suunnittelijana, toteuttajana, arvioijana, koordinaattorina ja kehittäjänä. Myös yrittäjäpohjaiset hyvinvointipalvelut (järjestöt ja yksityiset hyvinvointipalvelut) ovat sosionomin työalueita yhä enenevässä määrin. Sosionomin toimiminen itse yrittäjänä lisääntynee palvelurakenteen muuttuessa. Sosionomi (AMK) voi kehittää opinnoissaan myös kansainvälistä osaamista, mikä lisää ja monipuolistaa asiantuntijuuden kenttää.

Asiantuntijuus

Sosiaalialan koulutusohjelman tavoitteena on kouluttaa sosiaalisen asiantuntijoita. Tämä merkitsee kasvatukseen, kuntoutukseen, ennaltaehkäisyyn ja toimintakyvyn ylläpitämiseen liittyvien kysymysten tarkastelua ihmisten välisistä suhteista, sosiaalisista tilanteista ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta käsin. Sosiaalialan arvopohja lähtee ihmisen kunnioittamisesta ja yhteiskunnallisesta oikeudenmukaisuudesta. Sosiaalisen kentässä ammattikorkeakoulusta valmistuneet sosionomit ovat nimenomaan arjen asiantuntijoita, ihmisten tukijoita arkielämän tilanteissa ja pulmissa.

Sosiaali- ja terveysala on työtä ihmisten kanssa. Ihmistyön valmiudet, vuorovaikutusvalmiudet, empatisuus, vastuullisuus, ihmisten ja ryhmien ohjaamisen taidot sekä ihmisen kokonaisvaltainen kohtaamisen valmiudet muodostavat osaamisen keskeisen ytimen. Sosiaalialalla korostuu myös ihmisten hyvinvoinnin ja voimavarojen tukemisen yhteiskunnallinen luonne, sillä sosiaalialan työ on kiinteästi yhteydessä hyvinvointiyhteiskunnan rakenteisiin. Alan toimintaympäristöt rakentuvat yhteiskuntapoliittisten päätösten ja globaalin kehityksen pohjalta. Sosionomilla (AMK) tulee olla valmiuksia työskennellä paitsi julkissektorilla, niin myös yksityisellä ja kolmannella sektorilla sekä tunnistaa niiden globaalin luonne. Sosiaalialan ammattilaisten yhteiskuntasuhde on kahtalainen. Yhtäältä sosionomit (AMK) ovat yhteiskuntapoliittisten päätösten toimeenpanijoita ja asiakkaiden ohjaajia hyvinvointipalvelujen käyttämisessä. Toisaalta yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja kansalaisten tukeminen yhteisöllisissä muutosprosesseissa on osa sosiaalialan ydinosaamista.

Sosiaalialan koulutusohjelma kouluttaa osaajia sosiaalialan laajalle kentälle, jonka eri alueilla painottuvat erilaiset erityisosaamisen tarpeet. Erityisosaamisen tarvetta luovat erityisesti väestölliset, lainsäädännölliset, teknologiseen kehitykseen ja työmenetelmien kehitykseen liittyvät haasteet ja mahdollisuudet. Keskeiset erityisosaamisen alueet liittyvät väestön ikääntymiseen, lasten ja perheiden tukemiseen, marginalisaation ja sosiaalisen kuntoutuksen kysymyksiin, monikulttuurisuus- ja kansainvälisyysosaamiseen sekä osallisuuden vahvistamiseen.

Erilaisten sosiaalialan menetelmien osaaminen ja toimintatapojen tunteminen sekä sosiaalisen häkökulman syvälinen ymmärtäminen ovat keskeinen osa sosiaalialan osaamista. Yhteistyö erilaisissa elämäntilanteissa olevien asiakkaiden ja muuttuvien yhteiskunnallisten tilanteiden kanssa edellyttää tutkivaa ja kehittävää työtettä sekä oman toiminnan ja oman oppimisen jatkuvaa itsearviointia, reflektiivistä ammatillisuutta. Yhteiskunnalliset tehokkuusvaatimukset sekä kansalaisten oikeuksien ja työn vaikuttavuuden korostaminen ovat nostaneet esiin palveluiden ja työmenetelmien arvioinnin, toiminnan laadun ja johtamisen.

Osaamisalueet

Sosionomin (AMK) osaaminen pohjautuu yhteiskunta- ja käyttäytymistieteelliseen teoriaperustaan. Keskeiset menetelmälliset lähtökohdat liittyvät sosiaalityöhön, sosiaalipedagogiikkaan sekä luovaan ja toiminnalliseen orientaatioon. Sosionomin (AMK) ydinosaamisalueet ovat:

- sosiaalialan eettinen osaaminen
- asiakastyön osaaminen
- sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen
- yhteiskunnallinen analyysitaito
- reflektiivinen kehittämis- ja johtamisosaaminen
- yhteisöllinen osaaminen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen
- monikulttuurisuus- ja kansainvälisyysosaaminen
- luova ja toiminnallinen osaaminen

Luovien toimintojen suuntautumisvaihtoehto

Luovien toimintojen suuntautumisvaihtoehdossa on sosiaalipedagoginen ja toiminnallinen työorientaatio. Subjektuuden ja voimaantumisen edistäminen on sosiaalipedagogisen ajattelun ja luovan toiminnan työn ydintä. Keskiössä on ihmisen persoonan vahvistaminen, sisältäpäin ohjautuva subjekti, joka kykenee tekemään aidoista tarpeistaan lähteviä valintoja ja kokemaan itsensä merkitykselliseksi. Sosiaalipedagogisen työn kiinnostus kohdistuu muutokseen. Luovien toimintojen keinot osana sosiaalipedagogista ajattelua ja toimintamalleja antavat mahdollisuuden dialogin rakentamiseen, ilmiöiden konkretisoimiseen ja näkyväksi tekemiseen. Luovien toimintojen suuntautumisvaihtoehdon opinnoissa saadaan välineitä sekä omien että asiakkaan voimavarojen tunnistamiseen. Luovien toimintojen avulla voidaan vahvistaa niin yksilön kuin yhteisön voimavaroja. Osallistava työorientaatio syventää myös yhteiskunnallisen tason ymmärtämistä ja siihen vaikuttamista. Arkilähtöinen sosiaalipedagogiikka löytää yhdessä asiakkaan kanssa ratkaisuja ja polkuja, jotka kiinnittävät asiakkaan tämän omaan elämäänsä niin, että hän kokee itsensä elämänsä toimijana; vaikuttajana, valitsijana ja vastuunkantajana. Yhteisön merkitys tällaisessa prosessissa on tarjota yksilölle mahdollisuutta tulla osalliseksi yhteisöstä, yhteiskunnasta ja sen toiminnasta sekä antaa yksilölle peili, josta voi arvioida toimintaansa. Ammatillisen orientaation perusajatuksena on luovien voimavarojen läsnäolo ihmisessä itsessään ja hänen ympäristössään sekä mahdollisuudessa ottaa ne tietoisesti käyttöön.

Asiakkaan oman kasvuprosessin käynnistäminen ja prosessin tukeminen edellyttää, että työntekijällä on omassa asiantuntijuuden kasvuprosessissaan kosketus omiin luoviin mahdollisuuksiinsa. Siksi koulutuksen tehtävänä on antaa välineitä työntekijöille työskennellä ensin itsensä kanssa kyetäkseen edelleen tukemaan asiakasta löytämään voimavarojaan. Sosiaalipedagogisesti opiskeluun orientoitunut opiskelija kasvaa opiskelun aikana aidosti itseohjautuvaksi, tutkivaksi ja kehittäväksi osaajaksi ja myös ryhmäosaajaksi, joka tulevana ammattilaisena auttaa ja tukee palvelujen käyttäjiä ja kansalaisyhteiskunnan jäseniä tulemaan täysivaltaisiksi kansalaisiksi.

Luovien toimintojen suuntautumisvaihtoehto (130 op) rakentuu seuraavista opintojaksoista:

- Minä sosiaalialan ammattilaisena 10 op
- Vuorovaikutus asiakastyössä 10 op
- Hyvinvoinnin tuottaminen 10 op
- Metodisuus asiakastyössä 10 op
- Tiimi ja ryhmätyö 5 op
- Vastuullinen johtaminen työyhteisössä 10 op
- Luovuus osallisuuden vahvistajana – vaihtoehtoiset syventävät teemat 30 op (15+15):
 - Osallistava draama 10 op + Psiko- ja sosiodraama 5 op

- Osallistava kuvallinen ilmaisu 10 op + Yhteisötaide ja kuvan terapeuttisuus 5 op
- Soveltava liikunta ja tanssi 10 op + Liikunnan ja tanssin erityismetodit 5 op
- Osallistava musiikki 10op + Musiikin terapeuttinen käyttö 5 op
- Harjoittelut 30 op (Asiakastyön harjoittelu 15 op ja Ammatillisten menetelmien harjoittelu 15 op)
- Opinnäytetyö 15 op

Ammatillinen kasvu ja vuositeemat

Sosiaalialan koulutus nojautuu ihmisen kehitysmahdollisuuksia, aktiivisuutta ja voimavaroja korostavalle ihmiskäsitykselle. Oppimistilanteissa edistetään aktiivista tiedonkäsittelyä sekä korostetaan luovuutta, elämyksellisyyttä ja vuorovaikutteisuutta. Oppimisen lähtökohtana on oman vuorovaikutus- ja kokemustavan reflektointi, omien kokemusten ja oman elämänhistorian tuottamien tietorakenteiden kriittinen tarkastelu. Koko koulutuksen ajan opiskelijaa tuetaan tutkivan ja kehittävän työotteen omaksumisessa sekä eettisen tietoisuuden kehittämisessä ja valmiudessa kriittiseen eettiseen pohdintaan ja vastuullisuuteen.

Sosiaalisen asiantuntijuuden kasvuprosessin vahvistamisen tukena toimii ammatillisen kasvun polku. Ammatillisen kasvun polun tavoitteena on tukea opiskelijan opintojen etenemistä ja sosionomi-identiteetin kehittymistä. Ammatillisen kasvun polku etenee Laurean pedagogisessa strategiassa esitetyn ammatillisen kasvun neljää vaihetta mukaellen.

Ammatillisen kasvun neljä vaihetta ovat:

- Ammatillisen kasvun käynnistyminen
- Alan ydinosaamisen kehittäminen
- Osaamisen syventäminen
- Työelämän kehittäminen ja uudistaminen

Ammatillisen kasvun polku toteutetaan opettajatutoroinnin ja pienryhmäohjauksen eli tutorryhmätapaamisten avulla ja alkaa heti opintojen alettua ja päättyy tutkinnon valmistuessa. Opintojen alkuvaiheessa tuetaan opiskelijan roolin ja sosionomin identiteetin omaksumista. Opiskelijan omaa vastuunottoa omasta oppimisesta ja ryhmässä toimimista tuetaan sekä annetaan valmiuksia oppimisen ja ammatillisen kasvun itsearviointiin. Opintojen edetessä tuetaan sosionomin identiteetin vahvistumista ja tutkivan ja kehittävän työorientaation kehittymistä. Opiskelijalle annetaan valmiuksia eettiseen keskusteluun ja arviointiin omasta toiminnasta. Loppuvaiheessa opintoja vahvistetaan opiskelijan työelämävalmiuksia ja työntekijän roolia opiskelijan siirtyessä työelämään. Opiskelijalle annetaan valmiuksia toimia työyhteisössä ja edistää omaa ja yhteisön työhyvinvointia. Mentorointi kytkeytyy ammatillisen kasvun prosessiin siten, että loppuvaiheessa opintoja opiskelijalla on mentori tai hän itse toimii aloittavan opiskelijan mentorina. Valmistumiskeskustelun yhteydessä kootaan ammatillisen kasvun prosessia opiskelijan itsearviointiin pohjautuen.

Opiskelijan näkökulmasta ammatillisen kasvun polku (3 op) kytkeytyy seuraaviin opintoihin:

- Minä sosiaalialan ammattilaisena -opintojakso
- Ammatillisen työmenetelmien harjoittelu - opintojakso
- Vastuullinen johtaminen työyhteisössä -opintojakso
- Työelämään siirtyminen ja valmistumiskeskustelu

Koulutusohjelman kuvaus

Osaamisen kehittyminen

Koulutuksen alussa korostuu korkeakoulumaisen opiskelutavan oppiminen ja sosiaalialan monitieteelliseen viitekehykseen perehtyminen. Opiskelun alkupuolella painottuu itsearviointiin oppiminen, minäkuvan selkiinnyttäminen sekä asiakastyön valmiuksien kehittäminen. Tässä vaiheessa opiskelija omaksuu sosiaalialan eettiset periaatteet sekä asiakaslähtöisen ja asiakasta kunnioittavan työskentelyorientaation. Koulutuksen edetessä painopiste siirtyy sosiaalialan työn entistä kokonaisvaltaisempaan tarkasteluun sekä sosiaalialan työmuotojen ja menetelmien opiskeluun. Opiskelija arvioi omaa toimintaansa suhteessa ammattityön yleisiin toimintatapoihin ja käytäntöihin. Samalla nousevat esiin myös tasa-arvoisuuden kysymykset hyvinvointipalvelujen tuotannossa. Koulutuksen loppupuolella korostuu yhteiskunnallinen tietoisuus. Opiskelija tarkastelee omaa toimintaansa ja työyhteisöissä tehtävää työtä suhteessa yhteiskunnallisiin kehityskulkuihin ja arvoihin. Myös tutkiva työote sekä työn kehittämisvalmiuksien kehittäminen ovat erityisen keskeisessä asemassa loppuvaiheen opinnoissa.

Kehittämispohjainen oppiminen

Opiskelun lähtökohtana on, että opiskelijat ovat yhdessä henkilöstön kanssa mukana kansallisessa ja kansainvälisessä tutkimus- ja kehittämistoiminnassa. Opiskelijat osallistuvat koulutuksen aikana aitoihin tutkimus- ja

kehittämishankkeisiin ja saavat näin valmiuksia luoda ja toteuttaa innovatiivisia ratkaisuja työelämän kehittämiseksi. Siten tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotyö integroituu vahvasti opetukseen. Kehittämispohjaisessa oppimisessa työelämän edustajien, opettajien ja opiskelijoiden asiantuntijuus yhdistyvät kollektiiviseksi asiantuntijuudeksi tuottaen parhaimmillaan uutta osaamistietoa. Tämä myös mahdollistaa opiskelijoiden ja opetushenkilöstön tiiviin kytkennän alueelliseen vaikuttavuuteen sekä edesauttaa opiskelijoiden suhdeverkoston rakentumista kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Kehittämishankkeet työpajoineen mahdollistavat yksilöllistä ja yhteisöllistä oppimista, uuden osaamistiedon rakentumista sekä uusia innovaatioita tuotteina, toimintamalleina ja toimintakulttuurina. Opiskelijat oppivat tutkimus- ja kehittämistoiminnan ja projektityön menetelmiä ja toimintatapoja kehittämishankkeissa koko koulutuksen ajan. Ohjauksella ja itsearvioinnilla tuetaan alan vaatimaa persoonallista, eettistä ja ammatillista kasvua. Kansainvälinen toiminta on tärkeä osa sosiaalialan koulutusohjelmaa.

Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys osana opintoja

Opinnoissaan opiskelija perehtyy sosiaalialan monikulttuuriseen luonteeseen ja saa mahdollisuuden kehittää kansainvälistä osaamistaan jo opintojen alusta alkaen. Monikulttuuriset ja kansainväliset kysymykset nivoutuvat luontevaksi osaksi kaikkia opintojaksoja, ja 2. lukuvuodesta alkaen opiskelija voi lähteä kansainväliseen vaihtoon suorittamaan alansa opintoja tai tekemään harjoittelua. Tikkurilan Laurean kansainväliset hankkeet, englanninkieliset opintojaksot, Laurean monipuolinen kielitarjonta, Tikkurilan yksikön Kansainvälinen viikko ja vierailevat luennoitsijat sekä kansainväliset vaihto-opiskelijat tukevat omalta osaltaan opiskelijan kotikansainvälistymistä ja globalisaatio-osaamista.

Hyvinvointiyrittäjyys osana opintoja

Hyvinvointiyrittäjyyteen liittyvä osaaminen on sosiaali- ja terveysalan opinnoissa osa yrittäjyyspolkua, joka on yhdistetty alan ydinosaamiseen. Tavoitteena on sosiaali- ja terveysalan yrityspohjaisten palveluntuottajien kuten yritysten, järjestöjen ja yhdistysten tunteminen osana hyvinvointipalveluja. Lisäksi pyrkimyksenä on yrittäjyystietouden ja yritysmäisyyden asenteiden lisääminen sekä yrityksen perustamisprosessin ymmärtäminen. Yrittäjämäinen toimintatapa voi ilmetä sisäisenä yrittäjyytenä työsuhteessa, sosiaalisen yrittäjyyden ja vajaakuntoisten työllistämisen edistämisenä omassa työssä tai itsenäisenä yrittäjänä. Hyvinvointipalvelujen kasvava kysyntä mahdollistaa uusien alan yritysten perustamisen. Yrittäjyysopinnot tarjoavat mahdollisuuden ideoida, suunnitella ja kehittää hyvinvointialan liikeideoita ja innovaatioita.

Opetussuunnitelman rakenne

Sosiaalialan koulutusohjelman laajuus on 210 opintopistettä (op), josta kaikille yhteisiä pakollisia perusopintoja on (20 op). Kaikille yhteisiä pakollisia ammattiopintoja on (125 op). Vaihtoehtoisin ammattiopintoihin kuuluvat vaihtoehtoiset syventävät teemat (45 op). Vapaasti valittavia opintoja on (20 op). Sosiaalialan koulutusohjelma sisältää ammattitaitoa edistävää harjoittelua (45 op) sekä opinnäytetyön (15 op). Vaihtoehtoisten syventävien teemojen, vapaasti valittavien opintojen sekä erilaisten hankkeiden kautta opiskelija voi rakentaa oman oppimispolkunsa oman osaamisensa tukemiseksi.

Opiskelun kuluessa opiskelija syventää osaamistaan johonkin seuraavista erityisosaamisen teemoista:

- Lapsen ja perheen hyvinvoinnin vahvistaminen
- Luovuus osallisuuden vahvistajana
- Marginalisaatio ja osallisuus
- Seniorien ja vanhusten hyvinvoinnin vahvistaminen

Opiskelijan on suoritettava jotakin syventävää teemaa 45 opintopisteen kokonaisuus.

Sosionomi (AMK) -tutkinto sisältää 45 op ammattitaitoa edistävää harjoittelua. Harjoittelujaksoja on opintojen aikana kolme:

- Asiakastyön harjoittelu (15 op) sisältyy teemaan Asiakkaan kohtaaminen ja ajoittuu pääsääntöisesti ensimmäiseen opiskeluvuoteen.
- Ammatillisten työmenetelmien harjoittelu (15 op) sisältyy vaihtoehtoisin syventäviin teemoihin ja ajoittuu pääsääntöisesti toiseen opiskeluvuoteen
- Ammattityön ja palveluinnovaatioiden kehittämisen harjoittelu (15 op) sisältyy teemaan Sosiaalialan työn johtaminen ja kehittäminen ja ajoittuu pääsääntöisesti kolmanteen opiskeluvuoteen.

Sosionomi (AMK)-tutkinnon suorittanut opiskelija voi saada lastentarhanopettajan pätevyyden (Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 272.7§ ja asetus 608 voimaan 1.8.2005) suorittamalla 60 op varhaiskasvatuksen ja sosiaalipedagogiikan opintoja. (Liitteenä toimitusjohtajan päätös 31/2007, jossa on lueteltu

kelpoisuuden tuottavat opinnot.)

Vapaasti valittavat opinnot (20 op) voivat syventää tai laajentaa opiskelijan osaamista. Opiskelija voi valita niitä joko oman koulutusohjelmansa tarjonnasta tai muiden koulutusohjelmien tarjonnasta. Vapaasti valittavien opintojen avulla opiskelija voi hankkia hyvinvointiyrittäjyyteen liittyvää osaamista opintojaksojen ja oman yrityksen perustamiseen liittyvän Esihautomotoiminnan avulla. Vapaasti valittaviin opintoihin soveltuvat hyvin mm. opintojaksot Palveluinnovaatioiden kehittäminen, Palveluinnovaatiot yrityskehityksessä, Innoplaza, Opiskelijatutortoiminta sekä vapaasti valittavat ja valmentavat kieliopinnot. Muiden koulutusohjelmien tarjonnasta opiskelija voi suorittaa joko kokonaisia teemoja tai yksittäisiä opintojaksoja. Opiskelija voi vapaasti valittavina opintoina suorittaa opintoja myös sosiaalialan koulutusohjelman toisesta syventävästä teemasta. Opintoihin sisältyy 15 op:n laajuinen opinnäytetyö. Opinnäytetyöprosessi toteutetaan yhteistyössä paikallisyksikön eri koulutusohjelmien kanssa ja opiskelijalla on mahdollista osallistua monialaisiin hankkeisiin ja työskentelyprosessiin. Opinnäytetyöprosessin aikana opiskelija etenee ammatillisessa kasvussaan kohti asiantuntijuutta sekä oppii tutkivaa ja kehittävää työtettä. Opinnäytetyö ja koulutuksen loppupuolen kehittämisopinnot liittyvät sisällöllisesti valinnaisiin syventäviin teemoihin ja ovat yhteydessä paikallisyksikön tutkimus- ja kehittämislinjaan.

Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen (AHOTT) – menettelyn avulla opiskelija voi hyödyntää omaa osaamistaan opinnoissaan. AHOTT-menettelyä sovelletaan opintojen alusta alkaen huomioiden kuitenkin sosiaalialan asiantuntijuuden edellyttämä riittävä osaaminen.

		1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi	4. vuosi
OP	OPINNOT	60	60	60	30
V014	SOSIAALIALAN TYÖN LÄHTÖKOHDAT				
V0042	Minä sosiaalialan ammattilaisena	10			
V015	ASIAKKAAN KOHTAAMINEN				
V0043	Vuorovaikutus asiakastyössä	10			
V0044	Moninainen ja monikulttuurinen asiakkuus	10			
V0045	Metodisuus asiakastyössä	10			
V0046	Asiakastyön harjoittelu	15			
V0047	Svenska inom socialbranschen		5		
00634	Ruotsin kielen suullinen taito		0		
00635	Ruotsin kielen kirjallinen taito		0		
V016	HYVINVOINTIPALVELUT JA YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN				
V0048	Hyvinvointiyhteiskunnan muutokset	5			
V0049	Hyvinvoinnin tuottaminen		10		
01280	Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja sosiaalietiikka			10	
V017	LAPSEN JA PERHEEN HYVINVOINNIN VAHVISTAMINEN				
V0050	Lapsilähtöinen työskentely ja vanhemmuuden vahvistaminen		10		
V0051	Varhaiskasvatus		10		
V0052	Lastensuojelu		10		
V0053	Ammatillisten työmenetelmien harjoittelu, Lapsen ja perheen hyvinvoinnin vahvistaminen		15		
V018	LUOVUUS OSALLISUUDEN VAHVISTAJANA				
V0054	Osallistava draama		10		
V0055	Psyko- ja sosiodraama		5		
V0056	Kuvallinen ilmaisu		10		
V0057	Yhteisötaide ja kuvan terapeuttisuus		5		
V0058	Soveltava liikunta ja tanssi		10		
V0059	Liikunnan ja tanssin erityisметодit			5	
V0060	Osallistava musiikki		10		
V0061	Musiikin terapeuttinen käyttö			5	
V0062	Ammatillisten työmenetelmien harjoittelu, Luovuus osallisuuden vahvistajana		15		
V019	MARGINALISAATIO JA OSALLISUUS				
V0063	Marginalisaatio ja syrjäytyminen		10		
V0064	Marginalisaation erityiskysymykset		10		
V0065	Osallisuuden vahvistaminen		10		
V0066	Ammatillisten työmenetelmien harjoittelu, Marginalisaatio ja osallisuus		15		
V020	SENIORIEN JA VANHUSTEN HYVINVOINNIN VAHVISTAMINEN				
V0067	Ikääntynyt yksilönä ja yhteisössä		10		
V0068	Gerontologinen sosiaalipalvelutyö		10		
01281	Seniori- ja vanhustyön menetelmät		10		

V0069	Seniorien ja vanhustyön hyvinvoinnin vahvistaminen, harjoittelu		15		
V021	SOSIAALIALAN TYÖN JOHTAMINEN JA KEHITTÄMINEN				
V0070	Tutkimus- ja kehittämistoiminta		5		
V0071	Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menetelmät			5	
V0072	Tiimi- ja ryhmätyö			5	
V0073	English in Social Services I			5	
V0074	Vastuullinen johtajuus			10	
V0075	Opinnäytetyö			15	
V0076	Ammattityön ja palveluinnovaatioiden kehittämisen harjoittelu			15	
V022	VAPAASTI VALITTAVAT				
00202	Englannin kielen osaamisen lähtötasotesti	0			
00203	Ruotsin kielen osaamisen lähtötasotesti	0			
00493	Suomi toisena kielenä- lähtötasotesti	0			
00194	Englannin kielen valmentavat opinnot	3			
00195	Ruotsin kielen valmentavat opinnot	3			
00522	Suomen kielen valmentavat opinnot	3			
00636	Suomen kielen kirjallinen taito	0			
00637	Suomen kielen suullinen taito	0			
00797	Työelämäenglantiin tutustuminen				
00798	Työelämäenglantiin tutustuminen				
00799	Työelämäruotsiin tutustuminen				
00800	Työelämäruotsiin tutustuminen				
		60	60	60	30

V014 SOSIAALIALAN TYÖN LÄHTÖKOHDAT, 10 op

Kuvaus:

Opiskelija omaksuu korkeakoulumaisen opiskelutavan edellyttämiä oppimisen taitoja ja perehtyy sosiaalialan työn lähtökohtiin.

Opiskelija osaa:

- laatia henkilökohtaisen oppimissuunnitelman sisältäen kansainvälisyyden opinnoissa (HOPS), käyttää keskeisiä opiskelun välineitä ja tekniikoita sekä opiskella erilaisissa oppimisympäristöissä
- hahmottaa oman opiskelunsa sosiaali- ja terveysalan työn ydinosaamisen ja sosiaalisen asiantuntijuuden suunnassa

Sisältö:

Teemassa opiskellaan korkeakoulussa opiskeluun liittyviä perustietoja ja -taitoja sekä tutustutaan eri menetelmin sosiaalialan toimintaympäristöön. Ammatillisen kasvun polku käynnistyy pienryhmätoiminnan avulla.

Osaamisen kehittyminen:

Teema on opintojen alkuun sijoittuvia perusopintoja ja sijoittuu opiskelijan ammatillisen kasvun käynnistymisen vaiheeseen. Opiskelijan sosiaalialan ammatti-identiteetti kehittyy ja opiskelijan rooli muodostuu.

V0042 Minä sosiaalialan ammattilaisena, 10 op

Opiskelija osaa:

- arvioida oman oppimisensa lähtökohtia
- hahmottaa oppimisen arvioinnin merkityksen
- hahmottaa sosiaalialan muuttuvaa toimintaympäristöä ja sosiaalisen asiantuntijuutta
- hahmottaa sosiaalialan työtä ohjaavia arvoja ja eettisiä periaatteita
- viestiä sekä kirjallisesti että suullisesti työ- ja arkielämän tilanteissa sekä tuottaa kirjallisia raportteja käyttäen tietoteknisiä sovelluksia

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

Opiskelija osaa

ottaa vastuun omasta oppimisestaan ja opiskelijan roolin omaksumisesta

- arvioida omaa oppimistaan ja ammatillisen kasvun prosessiaan

.

Opintojakson sisältö:

- sosiaalisen asiantuntijuus, ammatillinen kehittyminen ja oma urasuunnittelu
- sosiaalialan työn yhteiskunnalliset kontekstit
- hyvinvointiyritystä sosiaalialalla ja opiskelijana esihautomotoiminnassa
- sosiaalialan arvot ja eettiset periaatteet
- oppimaan oppimisen taidot: itsearviointi, tutkiva oppiminen, kehittämispohjainen oppiminen
- tietotekninen osaaminen ja tiedonhankinta
- kirjallinen ja suullinen viestintä

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

- oppimisen itsearviointi
- opiskelijana ammattikorkeakoulussa ja Laurean LbD-toimintamallissa

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana opiskelija tutustuu oppimisympäristöön ja sosiaalialan toimintaympäristöihin erilaisin menetelmin. Opiskelija saa välineitä oman oppimisen ja ammatillisen kasvun tunnistamiseen.

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema

Ammatillisen kasvun polun vuositeema on Työelämän kehittäminen ja uudistaminen ja se liittyy opiskelijan opintojen loppuvaiheeseen, valmistumisvaiheeseen sekä työelämään siirtymiseen. Valmistumisvaiheessa käydään opiskelijan itsearviointiin perustuen kokoava keskustelu ammatillisesta kasvusta sekä työntekijän rooliin siirtymisestä

valmistumiskeskustelun yhteydessä. Ammatillisen kasvun opintojakso toteutetaan opettajatutoroinnin ja pienryhmäohjauksen eli tutortapaamisten avulla. Mentorointi kytkeytyy ammatillisen kasvun polkuun siten, että opiskelijalla on työelämämentori tai opintojen loppuvaiheessa opiskelija mentoroi aloittavaa opiskelijaa.

V015 ASIAKKAAN KOHTAAMINEN, 50 op

Kuvaus:

Opiskelija osaa kohdata ja ohjata erilaisia asiakkaita ja asiakasryhmiä asiakkaita kunnioittaen ja sosiaalialan eettisiä periaatteita noudattaen.

Opiskelija osaa:

- tunnistaa asiakkaiden erilaisia elämäntilanteita ja voimavaroja sekä luoda ammatillisen vuorovaikutussuhteen
- arvioida ja soveltaa erilaisia teoreettisia lähestymistapoja ja menetelmiä toimiessaan asiakastilanteissa
- tukea ja ohjata erilaisia asiakkaita ja asiakasryhmiä (ja perheitä) kasvun ja kehityksen eri vaiheissa ja elämäntilanteissa

Sisältö:

Teeman opintojaksoilla saadaan perusvalmiudet sosiaalialan asiakastyöhön. Teoreettinen ja käytännössä oppiminen alkaa aluksi omia vuorovaikutustaitoja kehittäen. Myöhemmin asiakassuhteen vuorovaikutusta opitaan käyttämällä erilaisia ohjaamisen ja voimavaraistamisen menetelmiä. Sosiaalialan toimintaympäristöjen tunteminen vahvistuu ja syvenyy.

Osaamisen kehittyminen:

Teema sijoittuu ammatillisessa kasvussa ammatillisuuden alkuvaiheeseen, jossa oppijan ammatillisen perusosaamisen kehittyminen ilmenee eettisen tietoisuuden heräämisinä, arvojen pohtimisena ja sitä kautta ammatillisen vuorovaikutuksen ja asiakastyömenetelmien osaamisena yksilöiden ja ryhmien kanssa.

V0043 Vuorovaikutus asiakastyössä, 10 op

Opiskelija osaa:

- eritellä asiakastilanteiden herättämiä erilaisia tunteita ja niiden taustalla olevia erilaisia henkilökohtaisia arvoja ja uskomuksia
- luoda asiakaslähtöisen ja empaattisen vuorovaikutussuhteen työskennellessään yksilöiden ja ryhmien kanssa

Opintojakson sisältö:

- asiakaslähtöinen vuorovaikutussuhde ja asiakkaan kohtaaminen
- ryhmässä toimiminen, ryhmän kehitys ja ryhmädynamiikka asiakassuhteissa

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla perehdytään omiin vuorovaikutustaitoihin sekä teoreettisen että omakohtaisen toimimisen avulla. Opintojaksolla ryhmässä oppimisen ja toimimisen merkitys kasvaa ja ryhmäilmiöihin tutustutaan eri tavoin.

V0044 Moninainen ja monikulttuurinen asiakkuus, 10 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa sosiaalialan asiakaskunnan moninaisuuden
- hahmottaa kasvuun ja kehitykseen vaikuttavia tekijöitä asiakastyössä
- ottaa huomioon eri kulttuurien ja kansainvälisyyden merkityksen sosiaalialan työssä

Opintojakson sisältö:

- ihmisen kasvu ja kehitys sekä erityisen tuen tarpeet
- sosiaaliset ongelmat ja riskit erilaisissa asiakasryhmissä
- monikulttuurisuus ja antirasistinen työ

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana jatketaan perehtymistä asiakkaan kohtaamiseen erityisesti monikulttuuristen ja moninaisten asiakkaiden kannalta. Opintojaksossa korostuu opiskelijoiden henkilökohtaisen suhteen luominen tarkasteltaviin

asioihin ja teemoihin sekä kokemuksellisesti että teoreettisesti. Oppimistehtävien ja yhteisen jakamisen kautta opiskelijat tutustuvat sosiaalialan moninaiseen ja monikulttuuriseen toimintaympäristöön. Opintojaksoon kuuluu Tikkurilan kansainvälisen viikon aikana (maaliskuun 1. viikko) toteutettu viikon mittainen työskentelyjakso.

V0045 Metodisuus asiakastyössä, 10 op

Opiskelija osaa:

- hyödyntää erilaisia sosiaalialan teoreettisia lähestymistapoja ja metodisuutta toimiessaan asiakastilanteissa yksilöiden ja ryhmien kanssa
- arvioida omaa toimintaansa ja ottaa vastuuta omasta toiminnastaan ja sen seurauksista
- käyttää ja arvioida erilaisia asiakastyön menetelmiä suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti kasvun ja kehityksen tukemiseksi eri asiakasryhmillä

Opintojakson sisältö:

- asiakastyön tutkimukselliset ja tiedolliset lähtökohdat
- sosiaalialan asiakastyön teoreettiset lähestymistavat ja metodit
- sosiaalityön metodisuuden luonne ja sosiaalityön menetelmälliset perinteet ja niiden kansainväliset ulottuvuudet
- luovat ja toiminnalliset menetelmät yksilöiden, ryhmien ja yhteisöjen ohjauksessa

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana jäsennetään sosiaalialan työn käsitteitä, tavoitteita ja tehtäviä yhteiskunnassa sekä perehdytään sosiaalialan ja -työn teoreettisiin ja metodisiin lähtökohtiin. Teorian ja käytännön vuoropuhelun, työpajatyöskentelyn sekä oppimistehtävien kautta opiskelija oppii käyttämään erilaisia sosiaalialan työmuotoja ja menetelmiä sekä tunnistamaan, selkiinnyttämään ja arvioimaan omia toimintatapojaan ja työskentelyvalmiuksiaan.

V0046 Asiakastyön harjoittelu, 15 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa organisaation perustehtävää ja toimintaympäristöä
- kohdata ja ohjata erilaisia asiakkaita ja asiakasryhmiä sosiaalialan työn perustehtävän mukaisesti ja asiakaslähtöisesti
- osallistua aktiivisesti ja vastuullisesti työyhteisön toimintaan
- jäsentää ammatillisia osaamistavoitteita ja kehittää joustavasti niitä oppimisprosessinsa mukaisesti
- arvioida omaa ammatillista kasvuaan sekä vahvuuksiaan ja kehittymistarpeitaan asiakastyössä
- toimia sosiaalialan eettisten periaatteiden mukaisesti

Opintojakson sisältö:

- asiakastyön perusvalmiuksien käytännöllinen opiskelu harjoittelupaikassa

Opintojakson kuvaus:

Asiakastyön harjoittelu suoritetaan sosiaalialan toimintaympäristöissä, joissa opiskelijalla on mahdollisuus osallistua asiakastyöhön. Harjoittelun aikana on keskeistä opiskelijan omien tavoitteiden asettaminen ja oman ammatillisen osaamisen arviointi käytännön asiakastyöskentelyn lisäksi.

V0047 Svenska inom socialbranschen, 5 op

Opiskelija osaa:

- käyttää ruotsin kieltä kirjallisesti ja suullisesti työympäristössään
- toimia asiantuntijayhteisössä käyttäen tehokkaasti viestinnän keinoja
- viestiä oman asiantuntijuusalueensa teemoista käyttäen erilaisia viestintäkanavia soveltaa vieraskielisistä lähteistä etsimäänsä tietoa
- hahmottaa sosiaalialan osaamista ja käytäntöjä muissa Pohjoismaissa

Opintojakson sisältö:

- asiakaslähtöinen suullinen ja kirjallinen viestintä
- sosiaalityön keskeinen terminologia
- työnhaku, opiskelijan itsensä, koulutuksen ja työkokemuksen esittely

- tutustuminen Pohjoismaiden sosiaalialan osaamiseen

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa opiskelija saavuttaa ruotsin kielessä vähintään eurooppalaisen viitekehyksen mukaisen taitotason B1.2. Lisäksi hän saa valtionhallinnon kielitutkinnon mukaisen arvioinnin hyvä tai tyydyttävä suullisesta ja kirjallisesta kielitaidosta.

00634 Ruotsin kielen suullinen taito, 0 op**Opintojakson kuvaus:**

Tämä opintojakso on ruotsin kielen suullisen taidon arvioinnin merkitsemistä varten.

00635 Ruotsin kielen kirjallinen taito, 0 op**Opintojakson kuvaus:**

Tämä opintojakso on ruotsin kielen kirjallisen taidon arvioinnin merkitsemistä varten.

V016 HYVINVOINTIPALVELUT JA YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN, 25 op**Kuvaus:**

Opiskelija tuntee suomalaisen sosiaaliturva- ja hyvinvointipalvelujärjestelmän. Opiskelija ymmärtää hyvinvoinnin moniulotteisuuden ja erilaiset mahdollisuudet toteuttaa hyvinvointipolitiikkaa ja tuottaa hyvinvointia. Opiskelija saa valmiuksia toimia verkostoissa sekä moniammatillisessa yhteistyössä ja projekteissa.

Opiskelija osaa:

- tunnistaa yhteisötason ja yhteiskunnallisen tason muutoksia
- hahmottaa suomalaisen sosiaaliturvajärjestelmän kokonaisuuden sekä tuntee keskeisen palveluja ohjaavan lainsäädännön ja palvelurakenteen
- ohjata erilaisia asiakasryhmiä palvelujen ja etuisuuksien käytössä
- toimia eri menetelmin yhteisöjen ja kansalaisten aseman vahvistamiseksi yhteiskunnassa
- tunnistaa hyvinvointiyrittäjyys osana hyvinvointipalvelujen tuottamista
- toimia moniammatillisissa työryhmissä ja - verkostoissa
- käyttää rakenteellisen sosiaalityön menetelmiä ja työmuotoja ja liittää ne yhteiskunnalliseen ja sosiaalieettiseen viitekehykseen.
- hahmottaa sosiaalipolitiikan muutoksia EU:n integraatiokehityksessä sekä globalisaation tuomia haasteita sosiaaliturvajärjestelmään ja asiakastyöhön

Sisältö:

Teemassa on keskeistä tunnistaa globaalia kehitystä ja hyvinvointiyhteiskunnan muutoksia sekä näiden vaikutuksia hyvinvointipalvelujen tarpeeseen ja järjestämiseen. Teemassa paneudutaan sosiaalipolitiikan peruslähtökohtiin, yhteiskunnalliseen muutokseen kansalaisten yhteisöjen ja yhteiskunnan näkökulmasta. Teemassa toimitaan erilaisin menetelmin kansalaisten hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Teema antaa perustiedot sosiaaliturvasta ja -oikeudesta sekä yrittäjämäisistä hyvinvointipalveluista kuten järjestöt, yhdistykset ja yksityiset yritykset. Keskeistä on myös verkostotyön ja moniammatillisen yhteistyön käsittely sekä kriittinen sosiaalialan ammattietikka.

Osaamisen kehittyminen:

Teema sijoittuu opiskelijan ammatillisen kasvun vaiheeseen, jossa opiskelijan alan ydinosaaminen kehittyy ja syvenee. Omien toiminnallisten valmiuksien käyttö kehittyy erilaisissa projekteissa ja yhteistyöverkostoissa. Teemassa opiskelijan eettinen tietoisuus ja yhteiskuntavastuu vahvistuvat ja yhteiskunnallisten prosessien ja rakenteiden merkitys syvenee. Globaalin kehityksen lainalaisuudet vahvistuvat ja hyvinvointipalvelujärjestelmän ja -palveluiden kehittämisosaaminen vahvistuu.

V0048 Hyvinvointiyhteiskunnan muutokset, 5 op**Opiskelija osaa:**

- tarkastella yhteiskunnallisia muutoksia hyvinvoinnin ja sosiaalialan työn näkökulmista

- hahmottaa suomalaisen sosiaalipalvelujärjestelmän kehityslinjoja
- ennakoida kansainvälisyyskehityksen vaikutuksia omalla ammattialallaan

Opintojakson sisältö:

- hyvinvointi, talous ja yhteiskuntapolitiikka
- suomalainen yhteiskunta ja sen muutokset sosiaalialan työn kehiksenä
- sosiaalipalvelujärjestelmä ja sen muutokset kansallisessa ja kansainvälisessä yhteydessä
- yhteiskuntatieteellinen tutkimus ja sosiaalialan työ

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa on keskeistä tunnistaa globaalia kehitystä ja hyvinvointiyhteiskunnan muutoksia sekä näiden vaikutuksia hyvinvointipalvelujen tarpeeseen ja järjestämiseen. Opintojaksossa paneudutaan sosiaalipolitiikan peruslähtökohtiin ja yhteiskunnalliseen muutokseen kansalaisten, yhteisöjen ja yhteiskunnan näkökulmasta.

V0049 Hyvinvoinnin tuottaminen, 10 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa sosiaalialan työhön liittyvän lainsäädännön ja hallinnon yleiset perusteet
- hahmottaa hyvinvoinnin tuottamiseen liittyvän palvelujärjestelmän ja sen toiminnan
- jäsentää hyvinvoinnin tuottamiseen liittyviä kehittämishaasteita alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla
- tunnistaa ja nimetä hyvinvoinnin tuottamiseen liittyviä eettisiä kysymyksiä

Opintojakson sisältö:

- hyvinvointiyhteiskunnan arvopohja ja hyvinvointipalvelujen eettiset kysymykset
- sosiaalipalvelujärjestelmä ja vertailu kansainväliseen tilanteeseen
- palveluja määrittelevä ja säätelevä yleinen lainsäädäntö
- palvelujen tuottamisen hallinnolliset periaatteet ja mallit
- palvelujen kehittämishaasteet, innovaatiotoiminta ja hyvinvointiteknologia
- hyvinvointiyrityttäisyys

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa käsitellään hyvinvoinnin moniulotteisuutta ja erilaisia mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointipolitiikkaa.

01280 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja sosiaalietiikka, 10 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa sosiaalisia, yhteiskunnallisia ja globaaleja muutoksia
- analysoida huono-osaisuutta luovia ja ylläpitäviä yhteiskunnallisia ja globaaleja rakenteita ja prosesseja sekä keinoja vaikuttaa niihin
- huomioida kestävä kehityksen näkökulman työssään ja toimia sen mukaisesti
- käynnistää arvokeskustelua, toimia aktivoijana erilaisissa organisaatioissa ja verkostoissa
- tunnistaa yhteiskunnalliseen kehitykseen ja hyvinvointipalvelujen moninaisuuteen liittyviä eettisiä kysymyksiä
- edistää tasa-arvoisuuden periaatteiden toteutumista sosiaalialan työssä
- edistää yhteiskuntavastuun toteutumista

Opintojakson sisältö:

- kansalaisvaikuttaminen ja tiedottaminen
- yhdyskunta-, alue- ja yhteisötyö
- sosiaalisten ongelmien rakentuminen ja rakenteellinen sosiaalityö sekä näiden globaalit ulottuvuudet
- yhteiskunnallinen ja poliittinen vaikuttaminen
- sosiaalietiikka, etiikan teoriat ja lähestymistavat
- oikeudenmukaisuus moraalisenä ja eettisenä ilmiönä

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa käsitellään vaikuttajana toimimisen mahdollisuuksia eri sidosryhmissä ja erilaisia vaikuttamisen keinoja ja välineitä. Opintojakso antaa valmiuksia edistää tasa-arvoisuuden ja yhteiskuntavastuun periaatteiden toteutumista sosiaalialan työssä.

V017 LAPSEN JA PERHEEN HYVINVOINNIN VAHVISTAMINEN, 45 op

Kuvaus:

Opiskelija osaa vahvistaa lapsen, nuoren ja perheen hyvinvointia. Opiskelija osaa toimia lapsen ja nuoren kasvattajana ja hyvinvoinnin edistäjänä sekä perheen voimaantumisen tukijana. Opiskelija osaa toimia yhteistyökumppanina verkostoissa alueellisella tasolla ja tuntee lapsen ja perheen hyvinvoinnin vahvistamiseen liittyvään kansallista ja kansainvälistä ammatillista keskustelua.

Opiskelija osaa:

- tunnistaa lasten, nuorten ja perheiden kanssa tehtävän työn ammatillisia vaatimuksia ja eettisiä lähtökohtia
- toimia kriittisesti reflektoiduna ja jatkuvasti kehittyvänä lapsen kasvattajana, hoivaajana ja oppimisen ja kasvun ohjaajana
- arvostaa ja voimauttaa perhettä sekä ymmärtää monikulttuurisen perheen erityiskysymyksiä
- suunnitella, arvioida ja toteuttaa lapsien, nuorten ja perheiden alueellista kehittämistoimintaa
- arvioida ja kehittää sosiaalisia ja kulttuurisia, uudenlaisia toimintamalleja lapsiperheiden hyvinvoinnin näkökulmasta osana projektitoimintaa
- tunnistaa ja arvioida lapsi- ja perhetyön jatkuvaa kehittämistä ja tuntee siihen liittyvää kansainvälistä kehitystä
- toimia lapsen etua edistävänä asiantuntijana sekä arvioida ja kehittää jatkuvasti asiantuntijaosaamista

Sisältö:

Teema muodostaa osaamisen kokonaisuuden, jossa opiskelija toimii varhais- ja erityiskasvatuksen, perhetyön, lastensuojelun ja nuorisotyön toimintaympäristöissä asiantuntijana ja aktiivisena kehittäjänä. Teemassa lapsi- ja perhelähtöinen työskentely on keskeistä. Teeman työskentely tukee luovaa ja osallistavaa oppimista.

Osaamisen kehittyminen:

Teema sijoittuu ammatillisessa kasvussa ammatillisen osaamisen syventämisen vaiheeseen. Teemassa opiskelijan eettinen tiedostaminen ja erilaisten näkökulmien huomioiminen työskentelyssä kasvaa sekä opiskelijan kyky hankkia, käsitellä ja arvioida tietoa kriittisesti kehittyä. Oma vastuunotto ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta kehittyä.

V0050 Lapsilähtöinen työskentely ja vanhemmuuden vahvistaminen, 10 op

Opiskelija osaa:

- hankkia, käsitellä ja arvioida tietoa kriittisesti
- vahvistaa lasten, nuorten ja perheiden kulttuurisia ja sosiaalisia voimavaroja yhteisöissä ja yhteiskunnassa
- kehittää lapsi- ja perhelähtöisiä toimintaa systemaattisesti tietoa jäsentäen
- tunnistaa ja analysoida lapsen etuun liittyviä eettisiä ongelmia
- toimia alansa ammattieettisten periaatteiden mukaisesti
- vahvistaa osaamistaan liittyen lasten, nuorten ja perheiden kulttuuristen ja sosiaalisten voimavarojen tunnistamiseen yhteisöissä ja yhteiskunnassa

Opintojakson sisältö:

- perhelähtöinen työskentely ja vertaistuki
- vanhemmuuden tukemisen ja perhetyön menetelmät
- ennaltaehkäisevä lastensuojelutyö ja lapsen etu
- lastensuojelulainsäädäntö
- nuoren kasvun tukeminen ja syrjäytymisen ehkäisy
- lapsilähtöisyys kasvatuksessa ja kasvattajan rooli
- lapsilähtöisen ja kasvatuskumppanuuteen pohjautuvan kasvatuksen suunnittelu ja arvioinnin perusteet varhaiskasvatuksessa
- Kuntoutussuunnitelma lapsen kehityksen tukena

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana aihetta lähestytään teoreettisesti jäsentäen ja kirjallisuuteen tutustuen. Opintojakson aikana opiskelijan valmiudet arvioida ja kehittää toimintaa vahvistavat. Teeman peruskäsitteet ja ilmiöt tulevat tutuksi. Teemaan liittyvä työelämän yhteistyöverkoston kehittämis- ja projektityö tulee tutuksi.

V0051 Varhaiskasvatus, 10 op

Opiskelija osaa:

- soveltaa varhaiskasvatuksen teoreettisia perusteita ja palvelujärjestelmän lähtökohtia oman toimintansa perustana
- arvioida, ohjata ja tukea lapsen yksilöllistä ja yhteisöllistä kehitystä ja toimintaa, oppimista, tutkimista ja leikkimistä
- suunnitella, arvioida ja kehittää lasten kasvatus-, hoito-, ohjaus- ja kuntoutusmenetelmiä ja toimintaympäristöjä perhe- ja lapsilähtöisesti
- ottaa huomioon erilaiset toimijat työskentelyssään ja ottaa vastuuta ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta
- soveltaa luovaa ongelmanratkaisua ja kehittää työtapojaan
- toimia monikulttuurisessa yhteistyössä

Opintojakson sisältö:

- Leikki ja tavoitteelliset toimintamenetelmät
- Varhaiskasvatuksen suunnittelu, arviointi ja kehittäminen
- Varhainen tuki ja oppimisvaikeudet

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana teemaa käsitellään työpajoissa eri menetelmin ja varhaiskasvatuksen ja varhaiserityiskasvatuksen työorientaatioon ja menetelmiin tutustuen. Opiskelijan osaaminen kehittyy toiminnan tasolla oppimisprojektia suunnitellen, toteuttaen ja arvioiden.

Edeltävät opinnot:

Lapsilähtöinen työskentely ja vanhemmuuden vahvistaminen 10 op tai vastaavat tiedot

V0052 Lastensuojelu, 10 op

Opiskelija osaa:

- arvioida perheen voimavaroja ja tuen tarpeita edistääkseen lapsen, nuoren ja perheen hyvinvointia
- soveltaa lastensuojelutyön teoreettisia perusteita, palvelujärjestelmiä ja lainsäädännöllistä taustaa oman työnsä lähtökohtana
- arvioida lasten ja nuorten sosiaalisia ongelmia ja syrjäytymisen ehkäisyyn liittyviä toimintamuotoja sekä tunnistaa kansainvälisen kehityksen vaikutusta
- tuntea menetelmiä ja soveltaa niitä käytännössä
- ottaa huomioon erilaiset toimijat työskentelyssään ja ottaa vastuuta ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta
- soveltaa luovaa ongelmanratkaisua ja kehittää työtapojaan
- toimia monikulttuurisessa yhteistyössä

Opintojakson sisältö:

- lastensuojelun prosessit, työmenetelmiä, niiden arviointi ja kehittäminen
- kuntouttava lastensuojelutyö
- nuoret lastensuojelun asiakkaina

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana teemaa käsitellään lastensuojelun ja nuorisotyön työorientaatioon ja menetelmiin tutustuen. Opiskelijan osaaminen kehittyy toiminnan tasolla oppimisprojektia suunnitellen, toteuttaen ja arvioiden.

Edeltävät opinnot:

Lapsilähtöinen työskentely ja vanhemmuuden vahvistaminen –opintojakso tai vastaavat tiedot

V0053 Ammatillisten työmenetelmien harjoittelu, Lapsen ja perheen hyvinvoinnin vahvistaminen, 15 op

Opiskelija osaa:

- toimia ammatillisten toimintatapojen mukaisesti ja arvioida niitä suhteessa organisaation perustehtävään
- analysoida teoreettisesti perustellen käytännön ammattitoimintaa ja työtilanteita
- rakentaa empaattisen vuorovaikutussuhteen
- havaita eettisiä valintatilanteita ja etsiä ratkaisuja työyhteisön jäsenenä, asiakkaiden kanssa ja yhteistyöverkostoissa
- arvioida itseään kehittyvänä ammattilaisena suhteessa ammattityön menetelmiin ja asiakastyön haasteisiin

- kehittää kansainvälisyys- ja monikulttuurisuusosaamistaan kansallisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä
- teeman harjoittelun erityistavoitteena
- ohjata ja tukea lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja osallisuutta toimintaympäristön ja asiakkaiden tarpeet ja voimavarat huomioon ottaen
- suunnitella ja arvioida toimintaympäristöä ja tavoitteellista toimintaa
- soveltaa ja kehittää luovasti lapsi- ja perhelähtöisiä työmenetelmiä yhteistyössä muiden asiantuntijoiden ja asiakkaiden kanssa

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

Opiskelija osaa

- tunnistaa ryhmän merkityksen osana oppimista ja jakaa oppimistaan ryhmässä
- tuntee sosiaalialan asiantuntijuuden ammatillisen osaamisen vaatimukset

Opintojakson sisältö:

- asiakastyön menetelmät
- tutkivan työtöiden harjoittaminen

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

- ammatillinen kasvu ja ammatti-identiteetti

Opintojakson kuvaus:

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema

Ammatillisen kasvun polun vuositeema on Alan ydinosaamisen kehittäminen ja se liittyy 2. vuonna Ammatillisten menetelmien harjoitteluun. Ammatillisen kasvun opintojakso toteutetaan opettajatutoroinnin ja pienryhmäohjauksen eli tutortapaamisten avulla.

Ammatillisten menetelmien harjoittelun harjoittelupaikaksi soveltuvat kaikki vaihtoehtoiseen teemaan soveltuvat alan toimintaympäristöt opiskelijan omien tavoitteiden ja suuntautumisen mukaan. Opiskelija voi kehittää tähän teemaan liittyvää kansainvälisyys- ja monikulttuurisuusosaamistaan suorittamalla harjoittelun ulkomailla. Lastentarhanopettaja – pätevyyden saaminen edellyttää harjoittelua päiväkodissa 2. tai 3. harjoittelussa.

Edeltävät opinnot:

Asiakastyön harjoittelu

10 op vaihtoehtoisia syventäviä opintoja tai vastaavat tiedot

V018 LUOVUUS OSALLISUUDEN VAHVISTAJANA, 30 op

Kuvaus:

Opiskelija osaa hahmottaa luovuuden ja luovan toiminnan merkityksen yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan hyvinvoinnin edistämiseksi ja osaa edistää luovuuden arvoa inhimillisen kasvun ja osallisuuden vahvistajana. Teeman työskentely tukee luovaa ja osallistavaa oppimista.

Opiskelija osaa:

- soveltaa eri ilmaisun muotoja ja hyödyntää niitä omassa luovassa prosessissaan osana ammatillista kehittymistään ja asiakastyötä
- jäsentää ja hyödyntää luovuuden ulottuvuudet: olemisen tapa, ajattelun keino, moniaistinen kieli, vaikuttamisen keino ja tutkimisen väline
- toimia ja vaikuttaa sosiokulttuurisena innostajana yhteisöjen hyvinvointia lisäävissä projekteissa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
- tutkia ja kehittää emotionaalista ja sosiaalista pääomaa yhteiskunnallisella tasolla taiteenkaltaisia toimintoja hyödyntäen

Sisältö:

Opiskelija suorittaa kaksi 15 op:n laajuista kokonaisuutta neljästä vaihtoehdosta. Teeman kokonaisuudessa pureudutaan luovuuden mahdollisuuksiin ja rajoihin yksilön, ryhmän, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmista sosiaalialan viitekehyksessä. Teemassa syvennetään ymmärrystä ihmisen moniaistisesta olemisen tavasta ja työskentelymuodoista ammattityössä. Kokonaisuudessa omaksutaan sosiokulttuurisen innostajan rooli toiminnan ja teorian kautta. Jakson aikana osaaminen on draaman, liikkeen, kuvan ja musiikin kielen soveltamista alan työssä, oman roolin ja ilmaisun tutkimista haasteellisissa tilanteissa, vaikeiden ja tärkeiden ilmiöiden näkyväksi tekemistä

moniarvoisessa asiakastyössä, asiakkaan osallisuuden vahvistamista ja uusien mahdollisuuksien sekä ratkaisujen kehittämistä taiteenkaltaisen toiminnan ja sosiaalisen asiantuntijuuden välille. Teeman aiheita ovat osallisuus, liittyminen ja syrjäytyminen yhteisössä, kulttuurinen identiteetti ja toiminnallisuus osana yhteisötyötä.

Osaamisen kehittyminen:

Teema sijoittuu ammatillisessa kasvussa ammatillisen osaamisen syventämisen vaiheeseen. Teemassa opiskelijan eettinen tiedostaminen ja erilaisten näkökulmien huomioiminen työskentelyssä kasvaa sekä opiskelijan kyky hankkia, käsitellä ja arvioida tietoa kriittisesti kehittyä. Oma vastuunotto ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta kehittyä.

V0054 Osallistava draama, 10 op

Opiskelija osaa:

- ottaa käyttöön valmiuksiaan draamallisessa toiminnassa ammatillisen osaamisen tukena ja kuntouttavana välineenä sekä työn voimavarana.
- suunnitella, ohjata ja arvioida ryhmäprosesseja, joissa hyödynnetään draaman keinoja
- soveltaa draaman ja teatterin kieltä vaihtoehtona tutkia ja tehdä näkyväksi yhteisön erilaisia tärkeitä ja vaikeiksi koettuja kysymyksiä
- toimia draaman ja sosiaalialan työn innostajana, menetelmien kehittäjänä ja vaikuttajana sosiaalisen asiantuntijuuden kentässä

Opintojakson sisältö:

- draaman ja teatterin keinot sekä tekemisen taidot sosiaalialan työssä
- oman ilmaisun kehittäminen
- draaman suuntauksia ja menetelmät sosiaalialan työssä
- draaman ohjaajan ja innostajan tehtävät
- teatteriksi ajatteleva

Opintojakson kuvaus:

Jakson aikana perehdytään sosiaalialan ilmiöihin, asiakkuuteen, työn haasteisiin draaman keinoin ja draamaan sen eri lajeihin. Jakson aikana osaaminen on draaman kielen vastuullista soveltamista alan työssä, oman roolin ja ilmaisun tutkimista haasteellisissa tilanteissa, vaikeiden ja tärkeiden ilmiöiden näkyväksi tekemistä asiakastyössä. Pääpaino on kokemuksellisessa oppimisessa ja sitoutumisessa ryhmän prosessiin.

V0055 Psyko- ja sosiodraama, 5 op

Opiskelija osaa:

- joitakin psyko- ja sosiodraaman keskeisiä tekniikoita ja teoreettista taustaa
- hahmottaa psyko – ja sosiodraaman mahdollisuudet sosiaalialan työssä
- hahmottaa draaman terapeuttisen ulottuvuuden
- toimia vastuullisesti sosiaalisen työn ja draamallisen toiminnan rajapinnoilla

Opintojakson sisältö:

- psyko- ja sosiodraaman teoria ja keskeiset käsitteet
- perustekniikat
- sosiometria ja eettiset kysymykset
- psykodraama terapiana

Opintojakson kuvaus:

Jakson aikana perehdytään sosiaalialan ilmiöihin, asiakkuuteen, työn haasteisiin draaman keinoin ja draamaan sen eri lajeihin. Jakson aikana osaaminen on draaman kielen vastuullista soveltamista alan työssä, oman roolin ja ilmaisun tutkimista haasteellisissa tilanteissa, vaikeiden ja tärkeiden ilmiöiden näkyväksi tekemistä asiakastyössä. Pääpaino on kokemuksellisessa oppimisessa ja sitoutumisessa ryhmän prosessiin.

V0056 Kuvallinen ilmaisu, 10 op

Opiskelija osaa:

- ottaa käyttöön valmiuksiaan kuvallisessa toiminnassa ammatillisen osaamisen tukena ja kuntouttavana välineenä sekä työn voimavarana
- suunnitella, ohjata ja arvioida ryhmäprosesseja, joissa hyödynnetään luovan toiminnan keinoja
- toimia taiteenkaltaisten toimintojen ja sosiaalialan työn menetelmien kehittäjänä ja vaikuttajana sosiaalisen asiantuntijuuden kentässä
- tunnistaa ja vaikuttaa luovuuden ehtoihin ja puitteisiin luovan yhteisön ja luovan hyvinvointiyhteiskunnan kehittämiseksi

Opintojakson sisältö:

- kuvan keinot sekä tekemisen taidot sosiaalialan työssä
- oman ilmaisun kehittäminen
- kuvallisen ilmaisun ohjaajan tehtävät
- visuaalisten kokemusten merkitys yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan hyvinvoinnin edistämisessä
- katsomisen tavat ja nähdäksi tuleminen

Opintojakson kuvaus:

Opiskelija syventää teorian ja tekemisen kautta käsitystään kuvallisen ilmaisun mahdollisuuksista sosiaalialan työssä. Opintojaksolla opiskelija etsii omia kuvallisia ilmaisukeinoja tekemällä ja havainnoimalla ja löytää kuvan mahdollisuudet ja rajat asiakastyössä. Opiskelija toimii kuvallisen prosessin ohjaajana ja ymmärtää suunnitelmallisuuden, tavoitteellisuuden ja reflektoinnin merkityksen yksilön, ryhmän ja yhteisön kanssa työskennellessä.

V0057 Yhteisötaide ja kuvan terapeuttisuus, 5 op

Opiskelija osaa:

- kohdata erityisen tuen tarpeessa olevia henkilöitä, joilla on jokin pitkäaikaissairaus, vamma tai muu liikunnallinen, psyykkinen, sosiaalinen erityisvaikeus
- ohjata, soveltaa kuvallista toimintaa ja avustaa erityisen tuen tarpeessa olevia henkilöitä
- soveltaa kuvan terapeuttista, kuntouttavaa ulottuvuutta
- soveltaa kuvan kieltä vaihtoehtona tutkia ja tehdä näkyväksi yhteisön erilaisia tärkeitä ja vaikeiksi koettuja kysymyksiä

Opintojakson sisältö:

- yhteisö- ja ympäristötaide
- terapeuttinen ulottuvuus kuvallisessa toiminnassa

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana opiskelija saa työpajaopetuksen puitteissa omakohtaisen kokemuksen kuvan terapeuttisista mahdollisuuksista. Kuvan terapeuttiseen ulottuvuuteen perehdytään kirjallisuuden ja kirjoittamisen kautta. Alan työympäristöissä ja hankkeissa toteutetaan pienen projektin, jotka antavat opiskelijalle valmiuksia toimia kuvallisen toiminnan ohjaajana yhteisön tarpeita kuunnellen.

V0058 Soveltava liikunta ja tanssi, 10 op

Opiskelija osaa:

- ottaa käyttöön valmiuksiaan liikunnallisessa toiminnassa ammatillisen osaamisen tukena ja kuntouttavana välineenä sekä työn voimavarana.
- suunnitella, ohjata ja arvioida ryhmäprosesseja, joissa hyödynnetään liikunnan ja tanssin keinoja
- luoda ja kehittää olemassa olevan tiedon pohjalta omaa näkemystä liikunnasta ja tanssista sekä niiden soveltamismahdollisuuksista, erityismetodeista alan työssä
- toimia sosiaalialan työn, liikunnan ja tanssin innostajana, menetelmien kehittäjänä ja vaikuttajana sosiaalisen asiantuntijuuden kentässä

Opintojakson sisältö:

- liikunnan keinot ja tekemisen taidot sosiaalialan työssä
- ruumiillisten kokemusten sekä liikkumisen merkitys yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä
- liikunnan ja tanssin yhteisöllisyys ja sosiaalinen pääoma

- ulkona ja syrjässä: ympäristötaide, retkeily, ulkoilu, seikkailu

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla perehdytään sosiaalialan työn ja liikunnan sekä tanssin yhdistämisen prosessiin, sen mahdollisuuksiin ja rajoihin. Jaksolla korostuu erityisesti asiakkaan osallisuuden vahvistaminen ja vuorovaikutuksen tukeminen sekä uusien mahdollisuuksien sekä ratkaisujen kehittäminen liikunnallisen toiminnan ja sosiaalisen asiantuntijuuden välille. Pääpaino on kokemuksellisessa oppimisessa ja sitoutumisessa ryhmän prosessiin.

V0059 Liikunnan ja tanssin erityismetodit, 5 op**Opiskelija osaa:**

- hahmottaa ihmisen kokonaisvaltaisen olemisen, mielen ja kehon yhteyden sekä yhteisöön liittymisen tarpeet, liittymisen esteet, liittymisen tukemisen muodot
- kohdata erityisen tuen tarpeessa olevia henkilöitä, joilla on jokin pitkäaikaissairaus, vamma tai muu liikunnallinen, psyykkinen, sosiaalinen erityisvaikeus
- ohjata, soveltaa liikuntaa ja avustaa erityisen tuen tarpeessa olevia henkilöitä
- soveltaa liikunnan ja tanssin terapeuttista, kuntouttavaa ulottuvuutta

Opintojakson sisältö:

- sosiaalis-emotionaaliset ja liikunnalliset erityistarpeet, ilmeneminen, taustatekijät, haasteiden arviointi ja tukeminen
- apuvälineet ja niiden käyttäminen liikunnassa ja liikkumisessa
- Sherbornen vuorovaikutusliikunta, psykomotoriikka ja muita erityismetodeja
- liike- ja tanssiterapian metodit

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla perehdytään sosiaalialan työn ja liikunnan sekä tanssin yhdistämisen prosessiin, sen mahdollisuuksiin ja rajoihin. Jaksolla korostuu erityisesti asiakkaan osallisuuden vahvistaminen ja vuorovaikutuksen tukeminen sekä uusien mahdollisuuksien sekä ratkaisujen kehittäminen liikunnallisen toiminnan ja sosiaalisen asiantuntijuuden välille. Pääpaino on kokemuksellisessa oppimisessa ja sitoutumisessa ryhmän prosessiin.

V0060 Osallistava musiikki, 10 op**Opiskelija osaa:**

- ottaa käyttöön omia valmiuksiaan musiikillisessa toiminnassa sekä ammatillisen osaamisen tukena että työn voimavarana
- suunnitella, ohjata ja arvioida ryhmäprosesseja, joissa hyödynnetään musiikin keinoja
- soveltaa musiikkia asiakastyössä tukien yksilön ja ryhmän toimintaa
- toimia musiikkitoiminnan kehittäjänä ja vaikuttajana sosiaalisen asiantuntijuuden kentässä
- vaikuttaa luovuuden ehtoihin ja puitteisiin luovan yhteisön ja luovan hyvinvointiyhteiskunnan kehittymiseksi

Opintojakson sisältö:

- musiikin merkitys ja rooli sosiaalialan työssä ja hyvinvointiyhteiskunnassa
- oman musiikillisen ilmaisun kehittäminen
- ohjaajuus musiikkitoiminnassa
- musiikin työtavat ja elementit sekä menetelmät sosiaalialan työssä

Opintojakson kuvaus:

Jaksolla tutustutaan oman tekemisen kautta musiikin työtapoihin ja elementteihin kasvatuksen ja kuntoutuksen näkökulmasta sekä tutkitaan ja kehitetään omaa työskentelyä toiminnan ja teorian tasolla. Jakson aikana kehitetään omaa ohjaajan roolia sekä valmiuksia musiikkitoiminnan suunnitteluun, ohjaamiseen ja arviointiin. Jakson aikana syvennetään omien kokemusten ja teorian pohjalta omaa näkemystä musiikin käyttömahdollisuuksista sosiaalialan työssä. Musiikin soveltamista asiakastyöhön harjoitellaan erilaisten asiakastyön projektien kautta.

V0061 Musiikin terapeuttinen käyttö, 5 op**Opiskelija osaa:**

- soveltaa ja käyttää musiikkia terapeuttisesti asiakkaan hyvinvoinnin tukena

- hyödyntää omia musiikillisia voimavarojaan asiakastyössä ja oman työhyvinvoinnin tukena
- hahmottaa musiikkiterapian merkityksen ja mahdollisuudet terveyden edistäjänä

Opintojakson sisältö:

- terapeutin ulottuvuus musiikissa
- musiikki ilmiönä
- musiikin terapeuttiset mahdollisuudet asiakastyössä
- musiikkiterapian menetelmiä
- musiikki voimavarana

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla tutustutaan musiikin terapeuttisiin mahdollisuuksiin omien kokemusten, käytännön esimerkkien ja teorian kautta. Jakson aikana perehdytään erilaisiin musiikkiterapian menetelmiin ja työtapoihin sekä pohditaan musiikin merkitystä eri asiakasryhmien sekä yksilön ja ryhmän hyvinvoinnin näkökulmasta. Opintojakson aikana aihetta lähestytään työpajojen, luentojen ja kirjallisten tehtävien kautta.

V0062 Ammatillisten työmenetelmien harjoittelu, Luovuus osallisuuden vahvistajana, 15 op

Opiskelija osaa:

- toimia ammatillisten toimintatapojen mukaisesti ja arvioida niitä suhteessa organisaation perustehtävään
- analysoida teoreettisesti perustellen käytännön ammattitoimintaa ja työtilanteita
- rakentaa empaattisen vuorovaikutussuhteen
- havaita eettisiä valintatilanteita ja etsiä ratkaisuja työyhteisön jäsenenä, asiakkaiden kanssa ja yhteistyöverkostoissa
- arvioida itseään kehittyvänä ammattilaisena suhteessa ammattityön menetelmiin ja asiakastyön haasteisiin
- kehittää kansainvälisyys- ja monikulttuurisuusosaamistaan kansallisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä
- teeman harjoittelun erityistavoitteena:
- hyödyntää luovia toimintoja osana asiakastyötä
- rakentaa tavoitteellisesti vuorovaikutussuhteita hyödyntäen luovia toimintoja

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

Opiskelija osaa:

- tunnistaa ryhmän merkityksen osana oppimista ja jakaa oppimistaan ryhmässä
- tuntee sosiaalialan asiantuntijuuden ammatillisen osaamisen vaatimukset

Opintojakson sisältö:

- asiakastyön menetelmät
- tutkivan työotteen harjoittaminen

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

- ammatillinen kasvu ja ammatti-identiteetti

Opintojakson kuvaus:

Ammatillisten menetelmien harjoittelun harjoittelupaikaksi soveltuvat kaikki vaihtoehtoiseen teemaan soveltuvat alan toimintaympäristöt opiskelijan omien tavoitteiden ja suuntautumisen mukaan. Opiskelija voi kehittää tähän teemaan liittyvää kansainvälisyys- ja monikulttuurisuusosaamistaan suorittamalla harjoittelu ulkomailla. Lastentarhanopettaja – pätevyyden saaminen edellyttää harjoittelua päiväkodissa 2. tai 3. harjoittelussa.

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema

Ammatillisen kasvun polun vuositeema on Alan ydinosaamisen kehittäminen ja se liittyy 2. vuonna Ammatillisten menetelmien harjoitteluun. Ammatillisen kasvun opintojakso toteutetaan opettajatutoroinnin ja pienryhmäohjauksen eli tutortapaamisten avulla.

Edeltävät opinnot:

Asiakastyön harjoittelu

10 op vaihtoehtoisia syventäviä opintoja tai vastaavat tiedot

Asiakastyön harjoittelu - opintojakso sekä vähintään 10 op vaihtoehtoisia syventäviä opintoja tai vastaavat tiedot.

V019 MARGINALISAATIO JA OSALLISUUS, 45 op

Kuvaus:

Opiskelija osaa hyödyntää ja arvioida kriittisesti teoreettisia lähtökohtia ja käsitteitä ymmärtääkseen marginalisaatioon ja osallisuuteen liittyviä ilmiöitä ja prosesseja. Opiskelija osaa toimia aikuissosiaalityössä asiakaslähtöisesti osallisuutta vahvistaen. Teeman työskentely tukee luovaa ja osallistavaa oppimista.

Opiskelija osaa:

- hahmottaa sosiaalisten ongelmien ja syrjäyttävien prosessien yhteiskunnallisen, yhteisöllisen ja yksilöllisen luonteen ja merkityksen
- tukea erilaisten ja moniarvoisten asiakasryhmien osallisuutta ja ihmisoikeuksien toteutumista asiakkaan arjessa
- kuvata aikuissosiaalityön keskeiset työmuodot ja menetelmät
- reflektoida omaa suhtautumistaan syrjäytymiseen ja marginalisaatioon toimia asiakkaan verkostoja ja vertaistukea vahvistaen

Sisältö:

Teema sijoittuu ammatillisen kasvun osaamisen syventävään vaiheeseen. Teeman opintojaksot keskittyvät marginalisaatioon, syrjäytymiseen ja osallisuuteen. Osaaminen ilmenee keskeisten osallisuutta tukevien käsitteiden ja menetelmien hallintana ja kykynä toimia moniammatillisten tiimien, verkostojen ja yhteisöjen jäsenenä aikuissosiaalityössä.

Teeman opintojaksoissa keskitytään teeman kannalta keskeisiin sosiaalityön lähtökohtiin ja menetelmiin. Opiskelija voi halutessaan syventää osaamistaan kirjallisuuden ja harjoittelun kautta valitsemansa asiakasryhmän erityisproblematiikkaan.

Eri toimipisteissä teeman painotukset, sisällöt ja toteutustavat vaihtelevat.

Osaamisen kehittyminen:

Teema sijoittuu ammatillisessa kasvussa ammatillisen osaamisen syventämisen vaiheeseen. Teemassa opiskelijan eettinen tiedostaminen ja erilaisten näkökulmien huomioiminen työskentelyssä kasvaa sekä opiskelijan kyky hankkia, käsitellä ja arvioida tietoa kriittisesti kehittyä. Oma vastuunotto ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta kehittyä.

V0063 Marginalisaatio ja syrjäytyminen, 10 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa sosiaalisten ongelmien ja syrjäyttävien prosessien yhteiskunnallisen, yhteisöllisen ja yksilöllisen luonteen ja merkityksen
- tunnistaa ja analysoida marginalisaatiota ylläpitäviä ja ehkäiseviä tekijöitä

Opintojakson sisältö:

- köyhyys, syrjäytyminen ja marginalisaatio
- sosiaalisten ongelmien yksilölliset, yhteisölliset ja yhteiskunnalliset tulkintakehykset
- kansalliset ja kansainväliset kehittämisohjelmat

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson toteutuksessa voivat painottua:

- köyhyys,huono-osaisuus,syrjäytyminen ja marginalisaatio -käsitteet ja niihin liittyvät yhteiskunnalliset prosessit
- sosiaaliset ongelmat eri tasoilla
- verkostoituminen marginalisaatiokysymyksissä toimivien vapaaehtoistyöntekijöiden,kansalaisyhteiskuntatoimijoiden ja palvelujen tarjoajien kanssa
- verkostoituminen em. kysymyksiin liittyvien tutkija- ja asiantuntijaverkostojen kanssa

V0064 Marginalisaation erityiskysymykset, 10 op

Opiskelija osaa:

- perehtyä ja toimia valitsemallaan osaamisalueella osallisuutta vahvistaen ja asiakkaan kuntoutumista edistään
- ohjata asiakasta yleisiin ja erityispalveluihin

Opintojakson sisältö:

- osaamisalueen palvelujärjestelmien, verkostojen ja työmenetelmien tunteminen
- yleis- ja erityispalvelujärjestelmät ja palveluohjaus

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson toteutuksissa voi painottua

- huono-osaisuus, köyhyys, työttömyys, asunnottomuus sekä niihin vaikuttaminen
- päihde- ja mielenterveysongelmat sekä päihde-, kriisi-, mielenterveys- ja kriminaalisyö
- seksuaalivähemmistöt
- sukupuolisensitiivinen sosiaalityö, mies- ja nais erityinen työ
- sosiaaligerontologinen työ
- vammaisuus ja vammaistyö
- etniset vähemmistöt ja monikulttuurinen sosiaalityö

Edeltävät opinnot:

Marginalisaatio ja syrjäytyminen 10 op – tai vastaavat opinnot

V0065 Osallisuuden vahvistaminen, 10 op**Opiskelija osaa:**

- kohdata arvostavasti erilaisia aikuissosiaalityön asiakkaita ja asiakasryhmiä sekä työskennellä heidän kanssaan ammatillisia menetelmiä hyödyntäen
- suunnitella ja toteuttaa osallisuutta vahvistavia toimintoja

Opintojakson sisältö:

- aktivoiva, kuntouttava työote
- aikuissosiaalityö eri toimintaympäristöissä
- syrjäytymiseen vaikuttaminen ja osallisuuden vahvistaminen eri toimijakentillä
- osallistavan ja ennaltaehkäisevän työn menetelmät ja työmuodot, työn vaikuttavuus ja arviointi

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla perehdytään aikuissosiaalityön työorientaatioon ja teeman eri toimintaympäristöjen työmuotoihin. Keskeisenä näkökulmana on osallistavien menetelmien edistäminen asiakastyössä. Opintojaksolla voidaan vuosittain painottaa eri aihealueita.

Edeltävät opinnot:

Marginalisaatio ja syrjäytyminen 10 op –tai vastaavat opinnot

V0066 Ammatillisten työmenetelmien harjoittelu, Marginalisaatio ja osallisuus, 15 op**Opiskelija osaa:**

- toimia ammatillisten toimintatapojen mukaisesti ja arvioida niitä suhteessa organisaation perustehtävään
- analysoida teoreettisesti perustellen käytännön ammattitoimintaa ja työtilanteita
- rakentaa empaattisen vuorovaikutussuhteen
- havaita eettisiä valintatilanteita ja etsiä ratkaisuja työyhteisön jäsenenä, asiakkaiden kanssa ja yhteistyöverkostoissa
- arvioida itseään kehittyvänä ammatillisena suhteessa ammattityön menetelmiin ja asiakastyön haasteisiin
- kehittää kansainvälisyys- ja monikulttuurisuusosaamistaan kansallisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä
- teeman harjoittelun erityistavoitteena
- jäsentää sosiaalisten ongelmien ja syrjäyttävien prosessien yhteiskunnallisen luonteen ja merkityksen ihmisten elämässä
- tukea marginaalissa olevien asiakkaiden osallisuutta, ihmisoikeuksien ja sosiaalisten oikeuksien toteutumista ammatillisin työmenetelmin
- reflektoida omia näkemyksiä ja toimintaa suhteessa syrjäytymiseen ja marginalisaatioon liittyviin kysymyksiin

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

Opiskelija osaa

- tunnistaa ryhmän merkityksen osana oppimista ja jakaa oppimistaan ryhmässä
- tuntee sosiaalialan asiantuntijuuden ammatillisen osaamisen vaatimukset

Opintojakson sisältö:

- asiakastyön menetelmät
- tutkivan työtöiden harjoittaminen

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:
ammattillinen kasvu ja ammatti-identiteetti

Opintojakson kuvaus:

Ammatillisten menetelmien harjoittelun harjoittelupaikaksi soveltuvat kaikki vaihtoehtoiseen teemaan soveltuvat alan toimintaympäristöt opiskelijan omien tavoitteiden ja suuntautumisen mukaan. Opiskelija voi kehittää tähän teemaan liittyvää kansainvälisyys- ja monikulttuurisuusosaamistaan suorittamalla harjoittelu ulkomailla.

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema

Ammatillisen kasvun polun vuositeema on Alan ydinosaamisen kehittäminen ja se liittyy 2. vuonna Ammatillisten menetelmien harjoitteluun. Ammatillisen kasvun opintojakso toteutetaan opettajatutoroinnin ja pienryhmäohjauksen eli tutortapaamisten avulla.

Edeltävät opinnot:

Asiakastyön harjoittelu

10 op vaihtoehtoisia syventäviä opintoja tai vastaavat tiedot

V020 SENIORIEN JA VANHUSTEN HYVINVOINNIN VAHVISTAMINEN, 45 op

Kuvaus:

Opiskelija osaa hyödyntää ja arvioida seniori- ja vanhustyön teoreettisia lähtökohtia ja käsitteitä ymmärtääkseen ikääntymisen prosesseja ja toimiakseen asiakaslähtöisesti ja luovasti palveluprosesseja kehittäen. Osaamisen keskeisinä lähtökohtina ovat gerontologinen sosiaalityö ja sosiokulttuurinen seniori- ja vanhustyö. Teeman työskentely tukee luovaa ja osallistavaa oppimista.

Opiskelija osaa:

- suunnitella, kehittää ja arvioida sosiaalialan asiantuntijana senioreiden ja vanhusten hyvinvointia vahvistavia työmuotoja
- kriittisesti reflektoiden tukea senioreiden ja vanhusten arjen sujuvuutta, sosiaalisia verkostoja sekä yhteisöllisyyttä ja vertaistukea
- tunnistaa ikääntymiseen liittyviä keskeisiä terveysongelmia sekä tukea ja edistää ikääntyneiden voimavaroja ja toimintakykyä
- kehittää eettistä herkkyyttään tarkastella, argumentoida ja toimia seniori- ja vanhustyön moraalisisissa kysymyksissä
- koordinoita vanhusasiakkaan palveluja ja varmistaa saumattomien palveluprosessien etenemisen
- toimia senioreiden ja vanhusten etua edistävänä asiantuntijana haasteellisissa elämäntilanteissa osana moniammatillista verkostoa
- vaikuttaa yhteiskunnallisesti senioreiden ja vanhusten elinoloihin, asuinympäristöön ja palvelujärjestelmään niin, että ne tukevat vanhusten elämänlaatua ja osallisuutta
- kehittää vanhustyötä ja -politiikkaa kansallisten ja kansainvälisten muutosten viitekehyksessä

Sisältö:

Osaaminen on vanhus-, seniori- ja omaislähtöistä kokonaisvaltaista palvelujen ja palveluprosessien asiantuntijuutta. Osaamisen keskeisinä lähtökohtina ovat gerontologinen sosiaalityö ja sosiokulttuurinen seniori- ja vanhustyö. Opiskelijan toiminta perustuu holistiseen ihmiskäsitykseen ja sosiaali- ja terveysalan eettisiin periaatteisiin. Opiskelija osaa toimia alansa asiantuntijana innovatiivisesti ja hallitsee erilaisia vaikuttamisen ja välineitä sekä tuntee myös alan monikulttuurista ja kansainvälistä ulottuvuutta. Seniori- ja vanhustyössä vaadittava erikoisosaaminen koostuu ikääntymisprosessien, vanhuuden elämänvaiheiden, ikääntyneiden terveysongelmien sekä toimintakyvyn edistämisen, vanhustyön työmenetelmien ja toimintaympäristöjen sekä vanhusten etuus- ja palvelujärjestelmän tuntemisesta. Erikoisosaaminen perustuu gerontologian ja etenkin sosiaaligerontologian hallintaan.

Osaamisen kehittyminen:

Teema sijoittuu ammatillisessa kasvussa ammatillisen osaamisen syventämisen vaiheeseen. Teemassa opiskelijan eettinen tiedostaminen ja erilaisten näkökulmien huomiointi työskentelyssä kasvaa sekä opiskelijan kyky hankkia, käsitellä ja arvioida tietoa kriittisesti kehittyä. Oma vastuunotto ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta kehittyä.

V0067 Ikääntynyt yksilönä ja yhteisössä, 10 op**Opiskelija osaa:**

- tunnistaa ja arvioida ikääntymistä yksilöllisenä, yhteisöllisenä ja sosiokulttuurisena ilmiönä
- työstää omaa suhdettaan ikääntymiseen, senioreihin ja vanhuksiin
- kohdata seniorin ja vanhuksen yksilönä sekä ryhmässä ja yhteisön täysivaltaisena jäsenenä
- tunnistaa ikääntymiseen liittyviä keskeisiä terveysongelmia sekä tukea ja edistää ikääntyneiden voimavaroja ja toimintakykyä

Opintojakson sisältö:

- holistinen ihmiskäsitys gerontologisen vanhustyön ytimenä
- vanhuus ja vanheneminen
- kodin ja ympäristön kulttuurinen merkitys seniori- ja vanhustyössä
- ikääntyminen ja sen kulttuuriset ja yhteiskunnalliset merkitykset, ympäristö sekä yhteisöllisyys
- ikääntyneiden toimintakyky, keskeiset terveysongelmat ja niiden ennalta ehkäisy
- seniorit ja vanhukset yhteiskunnan voimavarana ja yhteisön jäsenenä

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa keskitytään vanhenemisen ilmiöihin, ikääntymisen kulttuurisiin ja yhteiskunnallisiin merkityksiin sekä ikääntyneiden toimintakykyyn ja terveysongelmien preventioon. Osa opintojaksosta toteutuu hankkeissa.

V0068 Gerontologinen sosiaalipalvelutyö, 10 op**Opiskelija osaa:**

- soveltaa kansallista ikäpolitiikkaa ja lainsäädäntöä seniori- ja vanhustyössä sekä tunnistaa seniori- ja vanhustyön monikulttuurisia ja kansainvälisiä ulottuvuuksia
- toimia senioreiden ja vanhusten palvelujärjestelmässä ja tietää seniori- ja vanhustyön toimijat sekä työmuodot
- toimia sosiaalialan asiantuntijana seniori- ja vanhustyön moninaisissa tehtävissä
- toimia seniori- ja vanhustyön tutkimus-, kehittämis-, arviointi- ja vaikuttamistehtävissä

Opintojakson sisältö:

- Ikäpolitiikka ja keskeinen lainsäädäntö
- Palvelujärjestelmä ja toimijat
- Gerontologinen sosiaalipalvelutyö
- Seniori- ja vanhustyön tutkimus-, kehittämis-, arviointi- ja vaikuttamistoiminta
- Seniori- ja vanhustyön erityiskysymykset (esim. vanhusten kaltoinkohtelu, päihde- ja mielenterveysongelmat sekä geroteknologia)

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa keskitytään ikäpolitiikkaan ja palvelujärjestelmään sekä seniori- ja vanhustyön tutkimus-, kehittämis- ja vaikuttamistoimintaan sekä erityiskysymyksiin. Osa opintojaksosta toteutuu hankkeissa.

Edeltävät opinnot:

Ikääntyvä yksilönä ja yhteisössä - opintojakso tai vastaavat tiedot.

01281 Seniori- ja vanhustyön menetelmät, 10 op**Opiskelija osaa:**

- osaa asettaa työnsä perustaksi ikääntyneen asiakkaan sen hetkisen elämäntilanteen huomioiden hänen elämänhistoriansa, tarpeensa, voimavaransa ja sosiaalisen kontekstinsa

- soveltaa ja käyttää työssään sosiokulttuurisia sekä muita voimaannuttavia ja osallistavia sekä kuntouttavia menetelmiä eri kulttuurit huomioiden
- toimia osana seniori- ja vanhustyön moniammatillisista tiimiä ja erilaisissa sosiaalisissa verkostoissa
- toimia seniori- ja vanhustyön tutkimus-, kehittämis- ja arviointitehtävissä

Opintojakson sisältö:

- moniammatillisuus ja verkostotyö, gerontologinen sosiaalityö
- sosiokulttuurinen osaaminen ja luovat menetelmät
- gerontologinen kuntoutus ja sen menetelmät
- seniori- ja vanhustyön tutkimus-, kehittämis- ja arviointitoiminta

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa perehdytään seniori- ja vanhustyön osallistaviin, yhteisöllisyyttä ja toimintakykyä tukeviin yksilö- ja ryhmämenetelmiin sekä verkosto- ja kehittämistyöhön. Osa opintojaksosta toteutuu hankkeissa.

Edeltävät opinnot:

Ikääntyvä yksilönä ja yhteisössä - opintojakso tai vastaavat tiedot.

V0069 Seniorien ja vanhustyön hyvinvoinnin vahvistaminen, harjoittelu, 15 op

Opiskelija osaa:

- toimia ammatillisten toimintatapojen mukaisesti ja arvioida niitä suhteessa organisaation perustehtävään
- analysoida teoreettisesti perustellen käytännön ammattitoimintaa ja työtilanteita
- rakentaa empaattisen vuorovaikutussuhteen
- havaita eettisiä valintatilanteita ja etsiä ratkaisuja työyhteisön jäsenenä, asiakkaiden kanssa ja yhteistyöverkostoissa
- arvioida itseään kehittyvänä ammattilaisena suhteessa ammattityön menetelmiin ja asiakastyön haasteisiin
- kehittää kansainvälisyys- ja monikulttuurisuusosaamistaan kansallisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä
- teeman harjoittelun erityistavoitteena:
- jäsentää ikääntymisen moniulotteisuutta sekä ikääntymispolitiikan eri tasoja ja niiden vaikutuksia yksilöön
- arvioida kriittisesti itseään kehittyvänä vanhustyön ammattilaisena suhteessa ammattityön menetelmiin ja asiakastyön haasteisiin

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

Opiskelija osaa

- tunnistaa ryhmän merkityksen osana oppimista ja jakaa oppimistaan ryhmässä
- tuntee sosiaalialan asiantuntijuuden ammatillisen osaamisen vaatimukset

Opintojakson sisältö:

- asiakastyön menetelmät
- tutkivan työotteen harjoittaminen

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

- ammatillinen kasvu ja ammatti-identiteetti

Opintojakson kuvaus:

Ammatillisten menetelmien harjoittelun harjoittelupaikaksi soveltuvat kaikki vaihtoehtoiseen teemaan soveltuvat alan toimintaympäristöt opiskelijan omien tavoitteiden ja suuntautumisen mukaan. Opiskelija voi kehittää tähän teemaan liittyvää kansainvälisyys- ja monikulttuurisuusosaamistaan suorittamalla harjoittelu ulkomailla.

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema

Ammatillisen kasvun polun vuositeema on Alan ydinosaamisen kehittäminen ja se liittyy 2. vuonna Ammatillisten menetelmien harjoitteluun. Ammatillisen kasvun opintojakso toteutetaan opettajatutoroinnin ja pienryhmäohjauksen eli tutortapaamisten avulla.

Edeltävät opinnot:

Asiakastyön harjoittelu

10 op vaihtoehtoisia syventäviä opintoja tai vastaavat tiedot

V021 SOSIAALIALAN TYÖN JOHTAMINEN JA KEHITTÄMINEN, 60 op

Kuvaus:

,

Opiskelija osaa:

- käyttää ja soveltaa tutkimus- ja kehittämistyön menetelmiä
- kehittää tutkimuksellisesti työelämää tuottamalla uusia ratkaisuja tuotteina, toimintamalleina tai työkulttuurina
- toimia vastuullisena työyhteisöjen ja verkostojen jäsenenä, johtajana ja kehittäjänä
- toimia tavoitteellisesti ryhmän jäsenenä
- hahmottaa monikulttuuristen ja kansainvälisten työyhteisöiden ja verkostojen toimintaa

Sisältö:

Teemassa korostuu tutkimus- ja kehittämistoiminnan oppiminen sekä työyhteisössä toimiminen. Johtaminen ja ryhmässä toimiminen ovat keskeinen osa teemaa.

Teemaan sisältyvä opinnäytetyö on osa ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyötä. Se syventää opiskelijan ammatillista kehittymistä ja palvelee työelämää ja aluekehitystä sekä luo pohjaa myös kansainväliselle yhteistyölle. Opinnäytetyö kehittää työtä ja työelämän käytänteitä ja voi tuottaa merkityksellisiä innovaatioita. Siinä painottuu vuorovaikutus työelämän kanssa sekä tutkiva ja kehittävä työote. Opinnäytetöiden raporteissa korostuu tavoitteellisen toiminnan ja sen tulosten kuvaaminen sekä teoreettinen että tutkimuksellinen analysointi. Opinnäytetyöt sisältävät työelämää kuvailevaa ja selittävää uutta tietoa. Opiskelija rohkaistaan tekemään opinnäytetyönsä myös monikulttuurisissa ja kansainvälisissä hankkeissa. Opintojakso sisältää kypsyysnäytteen. Kypsyysnäytteessä opiskelija osoittaa aihealueen hallintaa sekä hyvää kirjallista ilmaisutaitoa.

Osaamisen kehittyminen:

Teema sijoittuu ammatillisen kasvun vaiheeseen, jossa työelämän kehittämisen ja uudistamisen valmiudet vahvistuvat. Teemassa korostuu kehittämis- ja johtamisvalmiuksien kehittyminen ja ammattiosaamisen syventyminen. Teema kytkeytyy opiskelijan valitsemaan syventävään teemaan ja paikallisyksikön tutkimus- ja kehittämistyön linjoihin.

V0070 Tutkimus- ja kehittämistoiminta, 5 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan merkityksen sosiaalialalla
- tunnistaa tutkimus- ja kehittämistyön eettisen näkökulman
- muodostaa käsityksen tutkimus- ja kehittämisprosessista
- etsiä ja soveltaa kansainvälisiä tutkimuksia osaamisen syventämisessä

Opintojakson sisältö:

- kehittämistyö ja tutkiva työote sosiaalialalla
- projektityö, projektityön menetelmät ja arviointi
- tieteen filosofia ja etiikka
- tutkimus- ja kehittämisprosessi, tiedonhankinta ja tieteellinen kirjoittaminen
- opinnäytetyön prosessi ja käytänteet

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla perehdytään tutkivan ja kehittävän työn perusteisiin ja sosiaalialan kehittämistyön lähtökohtiin ja eettisiin periaatteisiin. Opintojaksolla perehdytään tutkimusprosessiin ja projektityön periaatteisiin. Opintojaksolla opiskelija tutustuu opinnäytetyön prosessiin.

V0071 Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menetelmät, 5 op

Opiskelija osaa:

- suunnitella tutkimusasetelman, valita tarkoituksenmukaiset tutkimusmenetelmät ja toteuttaa pienimuotoisen tutkimusprosessin

- tuottaa ja analysoida laadullisia tutkimusaineistoja
- suorittaa kyselylomaketutkimuksen ja analysoida kvantitatiivista tutkimusaineistoa tilastollisia perusmenetelmiä käyttäen

Opintojakson sisältö:

- tutkimuksen metodologia
- kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät
- kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana keskeistä on tutustua tutkimusmenetelmiin ja saada valmiuksia soveltaa niitä omaan opinnäytetyöhön. Opiskelija oppii käyttämään tutkimusmenetelmiä ja perehtyy laadullisen ja määrällisen aineiston tuottamisen ja analyysin menetelmiin.

V0072 Tiimi- ja ryhmätö, 5 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa tavoitteellisen toiminnallisen ryhmän kokonaisuuden ja mieltää itsensä osaksi ryhmäprosessia
- analysoida ja kehittää omaa toimintaansa vastuullisena ryhmän ja tiimin jäsenenä
- käyttää työryhmyöskentelyn mahdollistavia tietoja ja taitoja tiimeissä, toimintaryhmissä ja verkostoissa
- tarkastella ja tutkia ryhmädynamiikkaa ja sen peruslainalaisuuksia

Opintojakson sisältö:

- ryhmät ja tiimit ja niiden kehittyminen ja kehittymistä tukevat menetelmät
- ryhmän voima ja luovuus
- vallan ja johtajuuden eri muodot ryhmien prosesseissa

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana perehdytään ryhmä- ja tiimityöhön työyhteisössä toimimisen näkökulmasta. Opintojakson aikana tiimeissä ja ryhmissä tapahtuvia ilmiöitä tutkitaan kokemuksellisin ja toiminnallisin menetelmin.

V0073 English in Social Services I, 5 op

Opiskelija osaa:

- viestiä englannin kielellä työyhteisössään ja monikulttuurisessa ympäristössä
- toimia asiantuntijayhteisössä käyttämällä tehokkaasti viestinnän keinoja
- viestiä oman asiantuntijuusalueensa teemoista käyttäen erilaisia viestintäkanavia
- soveltaa vieraskielisistä lähteistä etsimäänsä tietoa
- hahmottaa sosiaalialan osaamista ja käytäntöjä globaalisti

Opintojakson sisältö:

- suullinen ja kirjallinen ammatillinen viestintä
- sosiaalityön keskeinen terminologia
- työnhaku, opiskelijan itsensä, koulutuksen ja työkokemuksen esittely
- tutustuminen sosiaalialan osaamiseen eri maissa Kansainvälisellä viikolla

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa osaaminen on vaikuttajan osaamista viestinnällisin keinoin. Osaamisen kehittämisen viitekehys on suomenkielisten työorganisaatioiden lisäksi englantia työkielenään käyttävät organisaatiot. Opintojaksossa opiskelija saavuttaa vähintään eurooppalaisen viitekehysten mukaisen taitotason B.2.

V0074 Vastuullinen johtajuus, 10 op

Opiskelija osaa:

- toimia vastuullisesti ja tavoitesuuntautuneesti organisaation työntekijänä ja johtamistilanteissa
- toimia työyhteisön jäsenenä tai esimiehenä sekä edistää omaa ja yhteisön hyvinvointia
- tunnistaa ja toimia organisaation eettisten arvojen mukaisesti monikulttuurisissa työyhteisöissä ja arvioida omaa ja

organisaation toimintaa kriittisesti

- käyttää soveltavan tutkimus- ja kehittämistoiminnan työvälineitä ja luovia menetelmiä organisaation kehittämistyössä ja laatutyössä
- soveltaa työläinsäädäntöä käytännön työtilanteissa
- ymmärtää taloushallinnon peruseriaatteet organisaation toiminnassa
- arvioida omia alaitaitoja ja sisäisen yrittäjyyden piirteitä
- kehittää itseään ammattilaisena ja työyhteisön vastuullisena toimijana

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

Opiskelija osaa:

- toimia vastuullisesti työntekijän roolissa ottaen vastuuta omasta ja yhteisön hyvinvoinnista

Opintojakson sisältö:

- organisaatiokulttuuri ja arvot
- strateginen johtaminen ja organisaation kehittäminen ja laatutyö
- henkilöstöjohtaminen ja työhyvinvointi
- itsensä johtaminen, alaitaidot
- mentorointi
- taloushallinto, työläinsäädäntö: työsuhteasiat ja työsuojelu

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

- urasuunnittelu
- mentorointi
- sosionomin ammattikuva ja sosiaalialan työ

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa syntyvä osaaminen ilmenee työyhteisössä toimimisen ja johtamisosaamisen keskeisten työvälineiden hallintana sekä vastuullisena käyttämisenä työelämän erilaisissa tilanteissa. Osaaminen muodostuu ryhmätoiminnan ja organisaation toimintarakenteiden, tavoitteiden sekä tuloksellisuuden perustalle. Näkökulmana on johtamisen ja alaitaitojen eettinen vastuullisuus. Opintojaksolla perehdytään mentoroinnin mahdollisuuksiin ammatillisen kasvun tukena. Ammatillisen kasvun polku etenee työelämän kehittämisen ja uudistamisen vaiheeseen, jossa opiskelija sosiaalialan identiteetti syvenee ja tulevan työntekijän rooli alkaa muodostua.

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema

Ammatillisen kasvun polun vuositeema on Osaamisen syventäminen ja se kytkeytyy 3. vuonna Vastuullinen johtaminen työyhteisössä–opintojaksoon. Ammatillisen kasvun opintojakso toteutetaan opettajatutoroinnin ja pienryhmäohjauksen eli tutortapaamisten avulla.

V0075 Opinnäytetyö, 15 op

Opiskelija osaa:

- esittää perusteltuja työelämää koskevia kehittämis ehdotuksia
- käsitteellistää työelämän ilmiöitä tutkittuun tietoon perustuen
- käyttää sopivia tutkimus- ja kehittämismenetelmiä uuden tiedon tuottamiseksi
- toimia kotimaisissa tai kansainvälisissä kehittämishankkeissa yhteistoiminnallisesti ja vastuullisesti työelämän ja muiden yhteistyökumppanien kanssa
- arvioida omaa toimintaansa ja omia ratkaisujaan kriittisesti
- hallita kokonaisuuksia sekä esittää asiansa loogisesti ja perustellen

Opintojakson sisältö:

- opinnäytetyöprosessiin ja kehittämishankkeeseen perehtyminen ja aiheen ideointi
- opinnäytetyösuunnitelma, jossa kuvataan opinnäytetyön tausta ja tavoitteet, keskeinen aihe koskeva tutkittu tieto, käytettävät tutkimus- ja kehittämismenetelmät sekä toteuttamissuunnitelma
- opinnäytetyön toteuttaminen
- opinnäytetyön raportointi ja julkistaminen
- kypsyysnäyte

Opintojakson kuvaus:

Opinnäytetyö on osa ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyötä. Se palvelee opiskelijan ammatillista

kehittymistä sekä työelämää ja aluekehitystä. Opinnäytetyö kehittää työtä ja työelämän käytänteitä ja voi tuottaa myös laajemmin merkityksellisiä innovaatioita Suomessa ja kansainvälisesti.

Opinnäytetyön lähtökohtana on työelämän kehittämishaaste. Siinä painottuu vuorovaikutus työelämän kanssa sekä tutkiva ja kehittävä työote. Opinnäytetöiden raporteissa korostuu tavoitteellisen toiminnan ja sen tulosten kuvaaminen sekä teoreettinen ja tutkimuksellinen analysointi. Opinnäytetyöt sisältävät työelämää kuvailevaa tietoa, sitä selittävää, tutkimuksellista tietoa sekä työelämää varten tuotettua uutta osaamistietoa.

Opintojakso jakaantuu Opinnäytetyön suunnitelmaan sekä Opinnäytetyön toteuttamiseen, johon kuuluvat raportointi ja arviointi. Opinnäytetyö toteutetaan Laurean hankkeissa. Opintojaksoon kuuluu paikallisyksikön yhteinen opinnäytetyön ohjauksen prosessin vaiheet. Opintojakso sisältää kypsyysnäytteen suorittamisen. Kypsyysnäytteessä opiskelija osoittaa aihealueen hallintaa sekä hyvää kielitaitoa.

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema

Ammatillisen kasvun polun vuositeema on Työelämän kehittäminen ja uudistaminen ja se liittyy opiskelijan opintojen loppuvaiheeseen, valmistumisvaiheeseen sekä työelämään siirtymiseen. Valmistumisvaiheessa käydään opiskelijan itsearviointiin perustuen kokoava keskustelu ammatillisesta kasvusta sekä työntekijän rooliin siirtymisestä valmistumiskeskustelun yhteydessä. Ammatillisen kasvun opintojakso toteutetaan opettajatutoroinnin ja pienryhmäohjauksen eli tutortapaamisten avulla. Mentorointi kytkeytyy ammatillisen kasvun polkuun siten, että opiskelijalla on työelämämentori tai opintojen loppuvaiheessa opiskelija mentoroi aloittavaa opiskelijaa.

Edeltävät opinnot:

x Tutkimus- ja kehittämistyö 5 OP

x Tutkimus- ja kehittämistyön menetelmät 5 OP

V0076 Ammattityön ja palveluinnovaatioiden kehittämisen harjoittelu, 15 op

Opiskelija osaa:

- jäsentää ja analysoida keskeisiä kehittämisen kohteita ja laatua työelämän kehittämisen alueellisista lähtökohdista
- toimia työyhteisössä ja yhteistyöverkostossa kehittämistavoitteiden mukaisesti soveltaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan työvälineitä ja menetelmiä
- arvioida ja pohtia ammatillista osaamista ja kehittämisen tavoitteita toimintaympäristön ja ajankohtaisten yhteiskunnallisten haasteiden mukaisesti
- arvioida omaa ammattieettistä toimintaa, ammattityön ja ammattialan eettisiä periaatteita
- kehittää kansainvälisyys- ja monikulttuurisuusosaamistaan kansallisessa tai kansainvälisessä toimintaympäristössä
- jäsentää julkisen, yhteisöllisen tai yksityisen organisaation toiminnan lähtökohdista ja mahdollisuuksia hyvinvointiyrityksyyden näkökulmasta
- arvioida omaa kehittämistyötä osana hyvinvointipalvelujen tuottamista sekä mahdollisuutta tuotteistaa kehittämistyö yrittäjämäiseksi palveluksi

Opintojakson sisältö:

- kehittämistyön harjoittaminen
- vastuullisen ammatillisuuden ja työyhteisön/hankkeen toimijana kehittyminen

Opintojakson kuvaus:

Ammattityön ja palveluinnovaatioiden kehittämisen harjoittelun paikoiksi soveltuvat Laurean hankkeet, sosiaalialan toimintaympäristön erilaiset hankkeet ja projektit sekä organisaatiot, joissa opiskelijalla on mahdollisuus osallistua kehittämistyöhön ja toteuttaa yhteistyössä oma kehittämisprojekti. Opiskelija voi kehittää tähän teemaan liittyvää kansainvälisyys - ja monikulttuurisuusosaamistaan suorittamalla harjoittelun ulkomailla.

V022 VAPAASTI VALITTAVAT, 20 op

Kuvaus:

Vapaasti valittavien opintojen tavoitteena on syventää tai laajentaa sosiaalialan osaamista sekä mahdollistaa aikaisemman osaamisen tunnustaminen osaksi opintoja.

Sisältö:

Teeman alle sijoitetaan ne opintojaksot, jotka opiskelija valitsee Laurean kieliopinnoista, Laurean yhteisistä opinnoista tai toisen koulutusohjelman opetussuunnitelmasta. Teeman alle opiskelija voi valita sosiaalialan

koulutusohjelman vaihtoehtoisista syventävistä teemoista opintojaksoja, jotka ovat tarjolla vuosittain vaihtuvassa vapaasti valittavien opintojen tarjonnassa. Teeman alle sijoitetaan myös ne toisessa korkeakoulussa (toinen ammattikorkeakoulu, yliopisto, virtuaali-amk, ulkomainen korkeakoulu) suoritettut opinnot, joille ei löydy korvaavuutta koulutusohjelman opetussuunnitelmasta, mutta jotka opiskelija haluaa liittää tutkintoonsa. Teeman alle voidaan hyväksilukea sosiaalialan työkokemusta aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen eli AHOTT-menettelyn kautta, jolloin opiskelija suorittaa osaamisestaan näytön.

Osaamisen kehittyminen:

Teema sijoittuu ammatillisuuden kasvun syventämisen vaiheeseen ja työelämän kehittämisen ja uudistamisen vaiheeseen. Opiskelijan osaaminen kehittyy omien tavoitteiden suunnassa.

00202 Englannin kielen osaamisen lähtötasotesti, 0 op

Opintojakson kuvaus:

Opintojen alkaessa kaikki opiskelijat osallistuvat ruotsin ja englannin kielen lähtötasotesteihin, jos nämä kielet sisältyvät ammattikorkeakouluopintojen edellytyksenä olevaan aiempaan tutkintotodistukseen tai opiskelijat ovat saaneet kyseisten kielten opetusta aikaisemmin. Lähtötasotesti on kaikilla koulutusaloilla sama ja siihen voi osallistua vain kerran. Alan vaihto Laurean sisällä ei edellytä uutta testiä. Testin avulla varmennetaan opiskelijan valmiudet kieliointojen aloittamiseksi. Ellei opiskelija selviydy lähtötasotestistä, hän osallistuu kielen valmentavalle opintojaksolle opintojen alkuvaiheessa. Suoritettuaan valmentavat opinnot hyväksyttävästi opiskelija saa opintopisteitä luettavaksi vapaasti valittaviin opintoihin.

00203 Ruotsin kielen osaamisen lähtötasotesti, 0 op

Opintojakson kuvaus:

Lähtötasotestin tekevät ne, joilla ruotsi sisältyy ammattikorkeakouluopintojen edellytyksenä oleviin aiempiin opintoihin, eivät kuitenkaan ne, joitten koulusivistyskieli on ruotsi.

Opintojen alkaessa kaikki opiskelijat osallistuvat ruotsin ja englannin kielen lähtötasotesteihin, jos nämä kielet sisältyvät ammattikorkeakouluopintojen edellytyksenä olevaan aiempaan tutkintotodistukseen tai opiskelijat ovat saaneet kyseisten kielten opetusta aikaisemmin. Lähtötasotesti on kaikilla koulutusaloilla sama ja siihen voi osallistua vain kerran. Alan vaihto Laurean sisällä ei edellytä uutta testiä. Testin avulla varmennetaan opiskelijan valmiudet kieliointojen aloittamiseksi. Ellei opiskelija selviydy lähtötasotestistä, hän osallistuu kielen valmentavalle opintojaksolle opintojen alkuvaiheessa. Suoritettuaan valmentavat opinnot hyväksyttävästi opiskelija saa opintopisteitä luettavaksi vapaasti valittaviin opintoihin.

00493 Suomi toisena kielenä- lähtötasotesti, 0 op

Opintojakson kuvaus:

Suomenkielisissä koulutusohjelmissa opiskelevat maahanmuuttajataustaiset opiskelijat suorittavat suomen kielen lähtötasotestin.

00194 Englannin kielen valmentavat opinnot, 3 op

Opiskelija osaa:

- englannin perusanaston ja kieliopin
- hyödyntää erilaisia menetelmiä kielitaitonsa kehittämisessä

Opintojakson sisältö:

- englannin kielen keskeiset rakenteet
- englannin kielen perusanasto

Opintojakson kuvaus:

Opiskelija harjoittaa viestintätaitojaan englannin kielessä kehittääkseen valmiuksiaan osallistua englannin kielen varsinaisiin opintoihin.

00195 Ruotsin kielen valmentavat opinnot, 3 op

Opiskelija osaa:

- ruotsin perussanaston ja kieliopin
- hyödyntää erilaisia menetelmiä kielitaitonsa kehittämisessä

Opintojakson sisältö:

- ruotsin kielen keskeiset rakenteet
- ruotsin kielen perussanasto

Opintojakson kuvaus:

Opiskelija harjoittaa viestintätaitojaan ruotsin kielessä kehittääkseen valmiuksiaan osallistua ruotsin kielen varsinaisiin opintoihin.

00522 Suomen kielen valmentavat opinnot, 3 op

Opintojakson kuvaus:

Ellei opiskelija selviydy lähtötasotestistä, hän osallistuu kielen valmentajalle opintojaksolle opintojensa alkuvaiheessa. Kielten valmentavista opintojaksoista annetaan opiskelijalle opintopisteitä vapaasti valittaviin opintoihin, jos opiskelijan kielen lähtötaso on havaittu puutteelliseksi ja hänet on siksi ohjattu näihin kieliopintoihin.

00636 Suomen kielen kirjallinen taito, 0 op

00637 Suomen kielen suullinen taito, 0 op

00797 Työelämäenglantiin tutustuminen, 3 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa englanninkielisen viestinnän perusteita työyhteisössään ja monikulttuurisessa ympäristössä
- hahmottaa asiantuntijayhteisössä käytettävän tehokkaan viestinnän keinoja
- hahmottaa oman asiantuntijuusalueensa teemojen käsittelyyn liittyviä erilaisia viestintäkanavia
- hahmottaa omaan asiantuntijuusalueensa liittyviä vieraskielisiä lähteitä

Opintojakson sisältö:

- suulliseen ja kirjalliseen ammatilliseen viestintään tutustuminen
- sosiaalialan keskeiseen terminologiaan tutustuminen
- työnhakuun, opiskelijan itsensä, koulutuksen ja työkokemuksen esittelyyn tutustuminen

Opintojakson kuvaus:

Työelämäenglantiin tutustuminen on tarkoitettu erityisesti niille opiskelijoille, jotka haluavat parantaa englannin kielen alkeistaitojaan osallistumalla kielen opetukseen, keskusteluryhmiin tai luennoille. Kurssi sopii myös sellaisille opiskelijoille, joilla on todettu vakavampia luki- tai oppimisvaikeuksia samoin kuin sellaisille opiskelijoille, joiden kielen opiskelusta alkeistasolla on kulunut kauan aikaa. Kurssia tarjotaan myös sellaisille vaihto-opiskelijoille, joilla ei ole riittävää englannin osaamisen pohjaa voidakseen osallistua suoraan opintojaksolle 00041 English in Social Services I 5 OP.

00798 Työelämäenglantiin tutustuminen, 5 op

Opintojakson kuvaus:

Työelämäenglantiin tutustuminen on tarkoitettu erityisesti niille opiskelijoille, jotka haluavat parantaa englannin kielen alkeistaitojaan osallistumalla kielen opetukseen, keskusteluryhmiin tai luennoille. Kurssi sopii myös sellaisille opiskelijoille, joilla on todettu vakavampia luki- tai oppimisvaikeuksia samoin kuin sellaisille opiskelijoille, joiden

kielen opiskelusta alkeistasolla on kulunut kauan aikaa.

00799 Työelämäruotsiin tutustuminen, 3 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa ruotsinkielisen viestinnän perusteita työyhteisössään ja monikulttuurisessa ympäristössä
- hahmottaa asiantuntijayhteisössä käytettävän tehokkaan viestinnän keinoja
- hahmottaa oman asiantuntijuusalueensa teemojen käsittelyyn liittyviä erilaisia viestintäkanavia
- hahmottaa omaan asiantuntijuusalueensa liittyviä vieraskielisiä lähteitä

Opintojakson sisältö:

- suulliseen ja kirjalliseen ammatilliseen viestintään tutustuminen
- sosiaalialan keskeiseen terminologiaan tutustuminen
- työnhakuun, opiskelijan itsensä, koulutuksen ja työkokemuksen esittelyyn tutustuminen

Opintojakson kuvaus:

Työelämäruotsiin tutustuminen on tarkoitettu erityisesti niille opiskelijoille, jotka haluavat parantaa ruotsin kielen alkeistaitoaan osallistumalla kielen opetukseen, keskusteluryhmiin tai luennoille. Kurssi sopii myös sellaisille opiskelijoille, joilla on todettu vakavampia luki- tai oppimisvaikeuksia samoin kuin sellaisille opiskelijoille, joiden kielen opiskelusta alkeistasolla on kulunut kauan aikaa.

00800 Työelämäruotsiin tutustuminen, 5 op

Opintojakson kuvaus:

Työelämäruotsiin tutustuminen on tarkoitettu erityisesti niille opiskelijoille, jotka haluavat parantaa ruotsin kielen alkeistaitoaan osallistumalla kielen opetukseen, keskusteluryhmiin tai luennoille. Kurssi sopii myös sellaisille opiskelijoille, joilla on todettu vakavampia luki- tai oppimisvaikeuksia samoin kuin sellaisille opiskelijoille, joiden kielen opiskelusta alkeistasolla on kulunut kauan aikaa.